

ČASOPIS AKADEMICKÉJ OBCE
PEDAGOGICKEJ FAKULTY
PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY
V PREŠOVE
ČÍSLO 2, 2020

POLITICO
STUDENTUS

SLOVENSKO
NA KRIŽOVATKE

POŽ VON

PG ART

Obsah:

ARTUŠOVNÍK.....3

VOX STUDENTUS.....4

KEĎ SA TAK ZAMYSLÍM

SLOVENSKO NA KRIŽOVATKE.....5

DHZ SVIDNÍK A NEKONEČNÝ PRÍBEH

PANDÉMIE.....8

VPLYV DIGITÁLNEJ TECHNIKY NA DETI.....10

ŽIVOT NA FAKULTE

BRÁNA UNIVERZITY OTVORENÁ.....13

PG ART.....15

ZLATOBIELY DEVIATY ROČNÍK

ŠTUDENTSKÉHO PLESU PF.....21

VIRTUÁLNY PONOŽKOVÝ DEŇ.....24

NA KUS REČI S...

WE ARE ERASMUS GENERATION.....25

OTVORENÉ DVERE DO KABINETU

PREKVAPENIE DEŤOM

SO ZDRAVOTNÝM ZNEVÝHODNENÍM.....30

TÚŽBU POMÁHAŤ A VÍŤAZIŤ

MÁME ROVNAKÚ.....32

TRI DNI VZDELÁVACEJ

A ZÁŽITKOVEJ EXKURZIE.....34

ONLINE ŽIVÁ KNIŽNICA.....42

VEDECKÝ SEMINÁR O JAZYKU DIEŤAŤA.....44

POĎ VON

LONDÝN ALEBO SAIA VS ERASMUS.....45

POĎ TU

STAY AT THE FACULTY

OF EDUCATION.....49

POLITICO STUDENTUS.....53

ART U ŠTUDENTOV.....56

A TOTO SI UŽ PREČÍTAL?.....57

Redakčná rada

Šéfredaktor: Mgr. Dávid Dziak, PhD.

Redakčná rada:

Mgr. Tatiana Bachurová, PhD.

PhDr. Alexandra Brestovičová, PhD.

Mgr. Hedviga Hafičová, PhD.

PaedDr. Lucia Mikurčíková, Ph.D., BCBA

PaedDr. Monika Miňová, PhD.

PaedDr. Erika Novotná, PhD.

PaedDr. Lucia Šepeláková, PhD.

Mgr. Jakub Lipták

Mgr. Patrícia Mirdalíková

Obálka a sadzba:

Mgr. Iveta Čuchtová

Jazyková korekcia:

Mgr. Dávid Dziak, PhD.

ARTUŠ,

časopis akademickej obce
Pedagogickej fakulty PU v Prešove

Číslo 2, 2020

Adresa: Ul. 17. novembra 15,
080 01 Prešov

Výtvarný návrh loga ARTUŠ:
Lucia Gliganičová

Vydavateľstvo:
PU v Prešove, Pedagogická fakulta

Periodicita: 2x ročne (online)

ISSN 1339-5424

ARTUŠOVNÍK: Ne-zastavil sa čas

V predošlých dvoch číslach sme sa v úvodníku, Artušovníku zaoberali kategóriou času, predovšetkým minulým a budúcim. Súčasná epidemiologická situácia v istom zmysle priniesla zastavenie času. Veríme, že táto nepriaznivá situácia Vás neovplyvnila negatívne. Počas karantény sa Artuš intenzívnejšie pozrel do svojho vnútra, čím rozhybal tento nečas. Nové číslo za letný semester 2019/2020 tvorí niekoľko nových sekcií, čím sa rozširuje rozmanitosť jednotlivých príspevkov.

Druhé číslo otvára novovzniknutá sekcia *Vox Studentus*, ktorá bude pravidelne prinášať prieskum názorov študentov na rôzne témy. V tomto čísle sme sa zamerali na prežitie Vášho času počas karantény. Druhá nová sekcia *Keď sa tak zamyslím* tvoria eseje našich študentov, Vašu pozornosť upriamujeme najmä na aktuálnu a originálnu úvahu s názvom *Slovensko na križovatke*. V poradí tretia časť *Život na fakulte* obsahuje fakultné správy z Dňa otvorených dverí, z akcie PG art, Virtuálneho ponožkového dňa a študentského plesu našej fakulty. Nasledujúca sekcia *Na kus reči s...* prináša rozhovor so študentkou – Máriou Váňovou o Erasmus Student Network. Piatu časť *Otvorené dvere do kabinetu* tvoria tradične správy z konkrétnych katedier a centier.

Šiesta sekcia *Pod' von* pozostáva z rozhovoru s našou doktorandkou – Patríciov Mirdalikovou, ktorá absolvovala štipendijný pobyt v Londýne, pričom sa prezentujú výhody a nevýhody získania štipendia od NŠP – SAIA n. o. v porovnaní s programom Erasmus+. Nasledujúca nová časť *Pod' tu* sa zameriava na zahraničných študentov, ktorí si vybrali našu fakultu. V tomto čísle sme pripravili reflexiu pobytu v Prešove od študentky Dimitra Daskalaki z University of Crete. Sekcia *Politico studentus* opäť prináša najnovšie aktuality od študentov z fakultného a univerzitného Akademického senátu, Vedeckej skupiny študentov a zo Študentskej rady PF PU. V predposlednej časti *ART U Študentov* nájdete báseň od jednej našej študentky. Posledná, desiatu sekcia *A toto si už prečítal?* predstavuje najnovšie publikácie našej fakulty.

Prvé číslo v roku 2021 bude zamerané na zimný semester akademického roka 2020/2021, preto ak chcete prispieť do daného čísla, tak svoj príspevok pošlite v šablóne na e-mail: david.dziak@unipo.sk do 10. 1. 2021.

Zastavený čas a nový semester rozhybte prečítaním tohto čísla.

dr. Dávid Dziak, šéfredaktor

Príspevky prechádzajú redakčnou a jazykovou úpravou.

Za obsah príspevkov zodpovedajú ich autori.

Prispievatelia môžu posilať svoje príspevky v šablóne na e-mailovú adresu: david.dziak@unipo.sk. Redakčná rada prijme Vaše správy z fakultných i mimofakultných akcií, postrehy z praxe, Erasmus+, úvahy, rozhovory, ankety, recenzie, tipy (napr. na čítanie), vlastnú tvorbu atď.

Vox Studentus

Nová sekcia pod názvom *Vox Studentus* bude prinášať prieskum názorov študentov na rôzne témy, ktorý sa realizuje cez aplikáciu Forms v Office 365. Internetový link na prieskum sa odosiela na smailové adresy študentov. V nadväznosti na súčasnú epidemiologickú situáciu sme vytvorili krátky prieskum, ktorý pozostával zo šiestich položiek. Ku každej položke sme pre Vás vybrali niekoľko odpovedí našich študentov.

Ako ste trávili čas počas epidemiologickej situácie?

Čas som strávila učením, avšak mala som aj veľa voľného času, ktorý som využila na čítanie kníh, písanie a hranie na hudobných nástrojoch. (Lenka)

Aké nové činnosti Vám umožnila robiť mimoriadna situácia?

Mohla som dočítať knihy. (študentka 1. roč. magisterského štúdia)

Čo nové ste zistili o sebe?

Viem sa vzdať prežitkov, ako je kino či reštaurácia. (Annamária)

Koľko kníh (a aké) ste prečítali?

Jednu o canisterapii. (Denisa H.)

Zapojili ste sa do nejakej dobrovoľníckej činnosti? Ak áno, prosím, pochváľte sa nám:

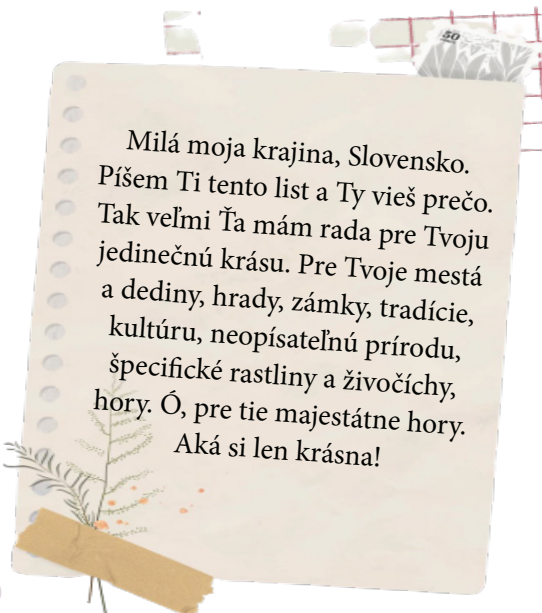
V rámci svojho okresu, pomoc našim starším príslušníkom a venovala som sa aj opatrovaniu detí mojich známych. (študentka 1. roč. magisterského štúdia)

„Nechcem sa chváliť, ale...“, prosím, doplňte:

Aj keď prežívame doma dosť ťažké finančné obdobie, ako aj mnoho iných rodín počas momentálnej koronakrízy, tak sme si ako rodina upevnili vzťahy, viac si dôverujeme, viac spolu trávime času a určite táto kríza potvrdila dôležitosť školstva. Preto som rád, že som na tejto fakulte a budem ešte radšej, ak ju úspešne zvládnem a budem môcť si splniť svoj sen, sen byť učiteľom. (Miloš Tivadar)

Ďakujeme, že ste sa zapojili do prieskumu!

Slovensko na križovatke

Milá moja krajina, Slovensko.
Píšem Ti tento list a Ty vieš prečo.
Tak veľmi Ťa mám rada pre Tvoju
jedinečnú krásu. Pre Tvoje mestá
a dediny, hrady, zámky, tradície,
kultúru, neopísateľnú prírodu,
špecifické rastliny a živočíchy,
hory. Ó, pre tie majestátne hory.
Aká si len krásna!

Práve v týchto ťažkých dňoch si pre nás ľudí bútlavou vrbou. Si našou utešiteľkou, našim útočiskom. Donedávna si ešte trpela, viem, no teraz Ti liečime Tvoje rany. Rany, ktoré sme Ti svojim bezohľadným správaním spôsobili, pomaly a starostlivo očisťujeme. Bola si veľmi unavená a Tvoje nemé výkriky sme nepočuli... alebo nechceli počuť. Dovoľ nám napraviť škody, zoceliť zranenia, ponúknuť láskavú náruč, ktorá objíme. Oddýchni si, potrebuješ načerpať novú silu. Potrebuješ uzdravenie.

Žalostne si prosila o zmenu. Znečisťovanie životného prostredia, zvýšenie emisných hodnôt, výrazné klimatické zmeny vplyvom globálneho otepľovania, z dlhodobého hľadiska nie prospešné pracovné nasadenie ľudí, nezdravé stravovacie návyky, zvýšená rozvodovosť, znížená natalita, nárast duševných porúch, vyššia životná úroveň, ľudská chamtivosť, nezodpovednosť, neohľadupnosť... Vieš, že by som mohla pokračovať ďalej. Týmto všetkým si si prechádzala, no skrz nepriateľa navonok prišla nádej. Začiatkom marca Ťa napadol vírus, ktorý sme predtým nepoznali. Rozšíril sa rýchlo do všetkých kútov sveta. Zavítal aj ku Tebe. Bála si sa, spočiatku si bojovala zo všetkých síl, no neubránila si sa mu. Vieš, zlo sa rýchlo šíri a pohlcuje všetko, čo mu príde do cesty. Ty si nebola výnimkou. Útla, krehká, milujúca. Ničil Ťa vírus, ale viac Ťa zničili samotní ľudia. Vírus mal však silné zbrane. Svojím kľúčom uzatvoril ľudstvo vo svojich príbytkoch. Často osamelý ako vlk sa zakrádal pri ľudských obydlíach a čakal na útok. My, Tvoji neverní

obyvatelia, sme ostali obklúčení a úplne bezmocní. Aspoň sme si to mysleli. Náš úhlavný nepriateľ mal dve podoby. Jedna podoba ničila zdravie, druhá podoba obnovovala život. Teraz sa usmievaš, pretože rozumieš.

Prosby boli vyslyšané. Na zemi nastalo neobyčajné ticho. Prázdne ulice, obchodné centrá, kultúrne strediská, reštaurácie, pracoviská. Stačil príchod iba jediného neviditeľného nepriateľa, tu v 21. storočí, a všetko sa zastavilo. Tvoje „deti“, ktoré Ťa počas minulých rokov opúšťali, sa vrátili naspäť domov. Koľko srdc Ťa len zaprelo, odišlo. Teraz sú späť, pripravení hojiť Ti rany. Rodiny začali tráviť všetok čas spoločne. Zbližovali sa. Začali

sa venovať svojim záľubám. Priateľstvá sa upevňovali. Pomoc chudobným v núdzi a chorým sa stala dennodennou náplňou mnohých.

Home-office, doposiaľ výsadou informatických pracovníkov, sa stal celoplošnou nevyhnutnosťou. Učitelia sa rýchlo popasovali s netypickou výzvou – výučbou online. Ty vieš, že školstvo na takúto situáciu nebolo pripravené. Rodičia sa stali profesionálnymi učiteľmi svojich detí na niekoľko týždňov. Pohľad na učiteľa sa v spoločnosti zmenil. Nie všetci však mali možnosť pracovať v domácom prostredí. Zdravotná služba bola vyťažená. Počas tohto obdobia nám spolu so školstvom ukázali svoje slabé miesta, ktoré potrebujú zmenu. Neviem,

či poznáš staré príslovie: „Lekár lieči, príroda uzdravuje“. Lekári nás skutočne liečia, ale príroda uzdravuje seba, nás, Teba. Vieš, že podľa mnohých internetových zdrojov sa začala príroda pomaly obnovovať? Znečisťovanie sa zminimalizovalo. Voda tečie na mnohých miestach priezračná. Ovzdušie nie je znečistené leteckými prepravami, je čistejšie. Ozónová diera sa zmenšuje.

Tento nenápadný nepriateľ nás paradoxne mnohému naučil. Naučil nás prejavovať skutočný záujem o druhých (či už o príbuzných, alebo cudzincov). Naučil nás oddychovať, upokojiť myseľ a telo. Naučil nás vážiť si zdravie, rodinu

či starších ľudí. Naučil nás pokore, skromnosti, ohľaduplnosti, trpezlivosti a vytrvalosti. Doprial nám čas na zamyslenie sa. Doprial nám ticho.

Si domovom pre mnohých ľudí. Buď silná a neboj sa. Rany sa zacelia a ostanú iba nemilou pamiatkou na boj, ktorý si viedla. Pre mnohé generácie budú viditeľné niekoľko rokov či desiatok rokov, no neublížia Ti znova, pretože sa staneš silnejšou. Budeš pripravená čeliť ich útokom. Tvoje brnenie nezničia a krásu neporušia.

Došla si až sem. Pred Tebou sa nachádza veľká križovatka. Jej cesty vedú rôznym smerom. Každá z nich je lákavá a prináša isté riziko, ale Ty to vieš. Cesta späť vedie k boľavej minulosti. Viem, že sa neisto pýtaš samej seba, ktorá cesta je tá správna, na ktorej nebudeš ľutovať svoje rozhodnutie. No je čas opýtať sa nahlas. Ktorú cestu si vyberieš Slovensko? Vpred alebo...

P. S.: Chcem Ti iba pripomenúť, že stáť nemôžeš.

S láskou a úctou Tvoja milujúca obyvateľka.

DHZ Svidník a nekonečný príbeh pandémie

Na začiatku pandémie prišla z krízového štábu a od riaditeľa Slovenského červeného kríža Slava Sakalika nášmu veliteľovi Dobrovoľného hasičského zboru vo Svidníku správa o zriadení karanténneho centra vo Svidníku. Po prijatí výzvy som sa ako veliteľka žien DHZ Svidník rozhodla podať pomocnú ruku a následne tak dobrovoľne nastúpiť do prvej línie. Pred príchodom prvých repatriantov sme boli všetci nervózni, nakoľko sme nevedeli, čo nás v najbližších dňoch bude čakať. Prvý príjem repatriantov zabezpečili členovia DHZ Svidník. Pri pohľade na kolegov z vedľajšej miestnosti, ako boli prezlečení v ochranných odevoch, som mala zmiešané pocity. Všetky miesta, cez ktoré by vírus mohol preniknúť cez odev, museli mať utesnené lepiacou páskou. Jednalo sa o spoj obleku a rukavíc, ale aj o spoj obleku a návlekov na nohách. „Až pri pohľade na všetky tie prípravy, ktoré súviseli s ochranou, si človek uvedomil, že to všetko nie je len tak“. Napriek tomu, že ma kolegovia

chceli chrániť pred prvým kontaktom s repatriantmi, som im bola stále k dispozícii, ak by bolo potrebných viac ľudí, nakoľko sme nevedeli, čo všetko nás čaká.

Moje nasledujúce dni v centre vyzerali asi takto: ráno pred siedmou hodinou sme museli byť už v karanténnom centre, nakoľko sme sa museli vydezinfikovať a obliecť do ochranných odevov. Keďže každý z repatriantov musel dostať trikrát za deň stravu a pitný režim, museli sme vyjsť na piate poschodie aj niekoľkokrát za deň,

aby sme im vyniesli raňajky, obеды a večere. Zakaždým, ako sme niesli stravu pred dvere, som sa bála, aby neotvárali dvere skôr, ako mali. Pravidlo znelo, že dvere môžu otvoriť až minútu po zaklopaní, aby sme chránili seba, ale aj ich. Každý deň v centre bol veľmi náročný po psychickej, ale aj po fyzickej stránke, preto nám dobrovoľne pomáhali aj iné DHZ z okresu Svidník a Stropkov.

Počas celého týždňa sme netrpezlivo čakali, kedy repatriantov prídu otestovať profesionálni hasiči z HaZZ Prešov. Po každom testovaní sme sa opäť museli prezliecť do ochranných odevov a vydezinfikovať celú budovu. Následne sme čakali na výsledky testovaných repatriantov.

Zo všetkých repatriantov v karanténnom centre vo Svidníku bol jeden repatriant s pozitívnym testom na Covid-19. Kvôli tomu som musela podstúpiť testovanie aj ja spolu s ostatnými členmi, ktorí pomáhali. Čakanie na výsledky bol naozaj „nekonečný príbeh“. Najväčší kameň zo srdca mi padol po telefonáte z hygieny, kde mi oznámili, že môj test na Covid-19 je negatívny. Celý priebeh povinnej štátnej karantény bol náročný, najmä po psychickej stránke, pretože práca s ľuďmi je veľmi náročná a obzvlášť, keď boli repatrianti uzavretý 5-6 dní na jednej izbe. Po tom všetkom môžem konštatovať to, že som bola rada, že som mohla aj ja svojim pričinením podať pomocnú ruku v tomto ťažkom období.

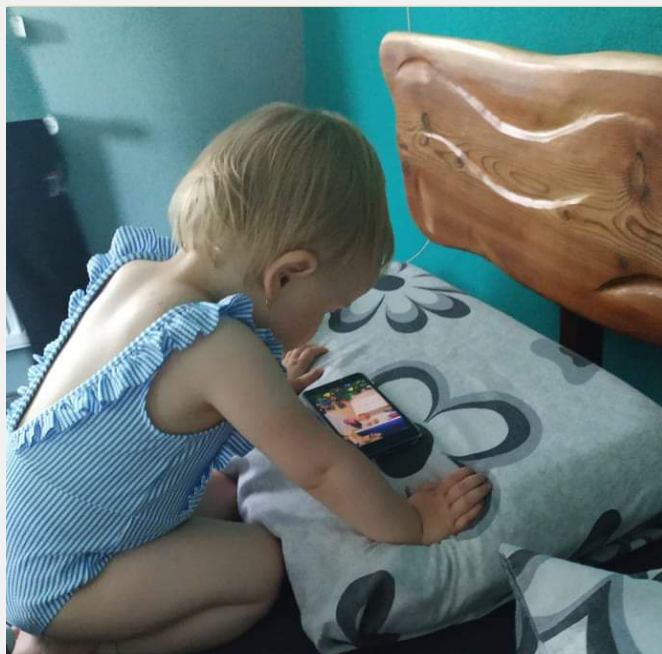
Kristína Plášková

Foto: archív Kristíny Pláškovvej

Vplyv digitálnej techniky na deti

Ste učiteľ, máte deti alebo sa ich chystáte mať? Pozrite sa na to, čo vládne detským svetom a ako v ňom úspešne participovať a nestratiť sa. Dnešné deti sú zahrnuté veľkým množstvom podnetov, ktoré sú však nové a bežní rodičia či učitelia s nimi nemajú veľké skúsenosti. Píšem tu o digitálnych technológiách, s ktorými sme sa zžili a nútime ich aj vlastným deťom. Že to nerobíme? Skúste si zmapovať vlastné okolie počas bežného dňa. Predstavím vám môj obyčajný deň. Ráno ma zobudí budík na mobile. Beriem ho do ruky, pozerám počasie, správy, čo mi prišli počas mojej neprítomnosti, odpisujem. Čas ubehol a ja opäť nič nestíham. Obliekam sa a bežím na autobus. Z dlhej chvíle sa hrám na mobile, veď to robí aj zvyšok posádky. V škole si naklikám, čo budem dnes obedovať, a bežím na kávu. V kaviarni je ticho. Nemé tváre zízajú do obrazoviek. Ani by ste nepovedali, že ten chlapec s dievčaťom

sú práve na rande. Postavím sa na zastávku. Niektorí čakajúci nevydržia ani 10 minút len tak stáť a už vyberajú mobily. Prídem navštíviť 1 a pol ročnú neterku. Jej mama sa chce so mnou nerušene porozprávať, tak jej zapne youtube a ona už veselo kliká na Mira Jaroša. Doma sa idem navečerať a zapnem si k tomu dobrý seriál. Večerať len tak je nudné a zdĺhavé. Trochu si počítujem s kamarátmi a idem spať.

Zdá sa vám tento scenár podobný tomu vášmu? Ja som takáto ozaj bývala. Avšak zmenila som svoj postoj a dozvedela som sa, čo sa so mnou dialo. Lenže ja som už dospelá, viem si to uvedomiť. Ale čo naše deti? Ak ich necháme napospas kamarátke digitalizácii, tak to môže dopadnúť takto.

1. KONIEC NÁMAHY

Myslíte si, že som nebola šťastná? Ale bola! Veď keď mi niekto napísal, pípól mobil a ja som bola vo vytržení, že mi niekto píše. Ak som sa chcela pobaviť vtipným videom, tak som naň klikla. Koliesko načítavania ma držalo v napätí. Čo to bude? A potom nasledoval už len smiech. Alebo tzv. dopamínová bomba. Dopamín, istý druh hormónu šťastia, príde stále, ak dostaneme nový podnet. Niekedy bolo zháňanie podnetov namáhavé a vyžadovalo našu usilovnosť. A teraz? Máme ešte hľadať podnety inde, keď ich máme v malej zázračnej skrinke? Veď

je to radosť bez námahy. Už sa nikdy nebudem pre potešenie namáhať!

2. KONIEC POHYBU

Neustálym túkaním do mobilu a zhrbeným postojom saničiane vyvíjajú menšiu hrubá motoriku tak, ako by mala. Deti potrebujú pohyb. Je to tá najprirodzenejšia vec, ktorú vykonávajú mimovoľne a s radosťou už od narodenia. Robiť ústupky a zjednodušovať podmienky na zvládanie písaného písma, či nenechať deti skákať, kotúľať sa, liezť po stromoch nie je riešenie. Namiesto mobilu im doprajme pohyb na čerstvom vzduchu. Koniec pohybu + koniec námahy = obezita – fenomén dnešnej doby.

3. KONIEC ROZHOVOROM

Surfovanie na internete, hranie online hier a četovanie na sociálnych sieťach úzko súvisí s obmedzením konverzácií tvárou v tvár. Komunikácia naživo s deťmi je potom priam nepochopiteľná, ak odpovedajú len stroho a žargónom z nejakej online hry (LOL, OO, RUOK, BFN, JJ – pozri ovce.sk-slovník). A ako všetci vieme, v rodine a škole je komunikácia nenahraditeľná.

4. KONIEC VYTRVALOSTI, KONIEC TVORIVOSTI

Ako som na začiatku spomenula, bez mobilu sa nedá stráviť ani len minúta. Už nie je prípustné,

aby sme sa nudili. Ak chceme niečo zistiť, okamžite to vyhľadáme. Deti si na to zvyknú a budú vyžadovať aj iné veci. Chcem tú hračku, chcem čokoládu, chcem mobil a chcem to hneď! Čo chceme, hneď máme. To, čo nám chýba, je nuda. To nie je zlé, či? Naopak! Je to strašné! Kto sa nenudí, na nič nepríde. Len z nudy vzniknú kreatívne podnety a privedie nás to k tvorivosti. Nechajme deti nudiť sa. Pozrite sa na výskum nemeckých odborníkov Elke Schuberta a Rainera Stricka, ktorí v jednej mníchovskej škôlke odstránili na 3 mesiace všetky hračky, aby mohli pozorovať, čo sa stane.

5. KONIEC VOLNÉHO ČASU, KONIEC VZŤAHOV

Škola, krúžky, ZUŠ, úlohy, hodiny baletu, tréningy, výlety. Deti majú plnší program ako ich rodičia. Všetok ich voľný čas je už zabraný. A keď nie je, tak predsa je – mobilmi. Deti sú prepodnetované, je na nich vyvíjaný veľký tlak, zanedbáva sa ich prirodzená podstata – byť dieťaťom a tráviť čas s inými deťmi. Dajme im priestor vybrať si činnosť, ktorá ich naozaj zaujíma. Vytvárajme si s nimi pevný vzťah, spravme si rodinné rituály. Každodenné stretnutie pri večeri, hodinka odpočinku v ockovom náručí alebo spoločné čítanie. Využime čas ľudsky.

6. KONIEC

Čo nám technika ešte berie? Je to náš vlastný rozum. Naše myslenie. A čo sme bez myslenia, slobody, bez chýb? Stávame sa závislými od techniky, nechávame sa ňou riadiť, podriaďujeme sa jej nárokom. Dostaňme seba i naše deti z tohto bludného kruhu. Nevystavujme deti násilným hrám, sexuálnym obsahom, prázdnyim potešeniam, depresiám. Vychovávajme múdrych, zodpovedných a usilovných ľudí, ktorým chvíľka nudy neublíži.

Na túto tému môžeme písať knihy. Ja som vám chcela ukázať, že nie je všetko v poriadku, hoci sa to môže zdať. Mojou víziou je odpútanie detí od obrazoviek. Rodič a učiteľ je viac ako mobil a tablet. Pestujme aj vlastnú hodnotu tým, že namiesto mobilu podáme deťom ruku a budeme ich viesť správnou cestou. Slovensko má nádej v deťoch. Ešte sme nepodľahli svetovým trendom, robiť z dievčatiek umelé bábičky na prehliadkových mólach a z chlapcov malých rambov. Ak dávame deťom digitálne podnety, tak dbajme na to, aby ich obsah bol zmysluplný. Aby sme im ponúkali len podnetné informácie a nie prázdnu zábavu. Deti nikdy neodkladajme k obrazovke, aby sme si oddýchli.

Bc. Andrea Hricová

Brána univerzity otvorená

Brány PU v Prešove sa v rámci Dňa otvorených dverí pootvorili 12. 2. 2020 pre všetkých, ktorí túžili vstúpiť na akademickú pôdu ešte pred tým, ako ju budú denne navštevovať. Na vlastnej koži si vyskúšali, aké je to byť vysokoškolákom s možnosťou prehodiť zopár slov so študentmi, ktorí tu študujú už ne jeden rok, a dozvedieť sa o tejto škole niečo viac.

Všetky kroky viedli do hlavnej budovy PU v Prešove, kde to žilo od skorých ranných hodín. Prezaujencov o štúdium boli pripravené stánky ôsmich fakúlt a rôznych katedier, či stánok o Erasme+. Študenti Pedagogickej fakulty PU v Prešove v žltých tričkách a s úsmevom na tvári nechýbali medzi nimi.

Zaujencov o štúdium, ktorých bolo veľké množstvo, zaujímali rôzne otázky a témy, na ktoré sme im radi odpovedali, a pomohli pri neľahkom výbere ich ďalšieho štúdia. Keď sa dozvedeli, že na našej fakulte nie sú žiadne prijímacie ani talentové skúšky, nádej v ich očiach nadobudla iný rozmer. Mnohých uchádzačov

potešilo, že naša fakulta žije, či už tým, že sa na nej uskutočňuje množstvo akcií a súťaží, ale aj tým, že majú možnosť od prvého ročníka absolvovať pedagogickú prax. Uchádzači sa pýtali najmä na pedagógov, predmety, odbory a uplatnenie po absolvovaní štúdia. Najviac ich prekvapilo, že naša fakulta sa orientuje výlučne na predškolskú, elementárnu a špeciálnu pedagogiku. Márne u nás hľadali informácie o rôznych kombináciách predmetov.

Počas celého popoludnia bol pre uchádzačov pripravený kultúrny program v podaní vysokoškolského folklórneho súboru Torysa, po ňom nasledovalo vystúpenie zmiešaného speváckeho zboru Nostro Canto a ženského speváckeho zboru Iuventus Paedagogica. Kultúrny program vyvrcholil gospelovou skupinou Anastasis.

Ani tento rok nechýbala tradičná diskusia s rektorom univerzity pod názvom „Na slovíčko, pán rektor“. Návštevníci DOD mali možnosť zapojiť sa do súťaže „Unipo mi sadne“

o smart hodinky, zísť na rôzne besedy či posediť si pri občerstvení v Yogi's.

Veríme, že od ďalšieho akademického roka budeme môcť privítať mnoho kvalitných a odhodlaných budúcich pedagógov, ktorí budú s radosťou navštevovať nielen našu školu, ale aj akcie, ktoré v spolupráci Vedeckej skupiny a Študentskej rady PF PU v Prešove budeme aj naďalej na našej fakulte organizovať.

Miroslava Bednarčíková a Júlia Janičová

Foto: archív študentov PF PU v Prešove

PG art

19. februára 2020 bola v priestoroch Univerzitnej knižnice Prešovskej univerzity v Prešove otvorená kolektívna výstava výtvarných diel – PG art. Vystavujúcich výtvarníkov: Alena Sedláková, Tatiana Bachurová, Iveta Gal Drzewiecka, Tomáš Telepák, Slavomír Capek, spája najmä spoločné pracovisko na Katedre hudobnej, výtvarnej a telesnej výchovy Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove. Hudobný program na vernisáži zabezpečili ďalší členovia katedry

– hudobníci:
študentka Ema Kovalčíková (spev)
pod vedením doc. PaedDr. Zuzany Slávikovej, PhD.
Vernisáž otvoril riaditeľ knižnice Ing. Peter Halko.
Kurátorom výstavy bol Mgr. Jaro Ondo, PhD. Oficiálne otvorenie výstavy uzatvorila vedúca Katedry hudobnej, výtvarnej a telesnej výchovy PaedDr. Anna Derevjaníková, PhD.

Mgr. Tomáš Telepák, PhD.

(Ne)odborná reflexia na kolektívnu výstavu tvorby výtvarných pedagógov z Pedagogickej fakulty PU v PO

Dňa 1. 7. 2020, v tichu rána, pri zachovaní všetkých potrebných opatrení, aké si aktuálna situácia vyžaduje, som navštívila priestory študovne PU v PO za účelom pozrieť si vernisáž kolektívu autorov našej PF. Myslím si, že človek (tvor spoločenský) je zvyknutý na prítomnosť, ruch iných osôb, vravu študentov, kolegov alebo aspoň šuch niekoho, kto sedí v knižnici, či študovni – tentokrát to bolo iné. V úplnom tichu som mala možnosť prehliadnuť si všetky diela autorov (kolegov) a zahĺbiť sa do ich významu, či odkazu pre nás (odbornú – neodbornú verejnosť). Aj keď nie odborným „výtvarníckym okom“, ale svojimi očami, pozerala som sa na diela s doposiaľ nepoznanými pocitmi. Pochopila som, že som tam len ja a výtvarné diela v ich samotnej podstate. Ponúkli mi chvíľu spomalenia, zamyslenia, prehĺbenia a rozochveli cit pre vnímanie krásna a skrytých zámerov autorov, cez trojrozmerné a plošné vyobrazenie skutočností.

Mnohotvárnosť výtvarných diel som vnímala ako veľké pozitívum. Každému sa totiž ponúkla možnosť „nájsť to svoje“ a zároveň

hľadať odpovede na otázky: Prečo tento druh umenia (vyobrazenia, vyjadrenia) sa mi páči, oslovuje ma.

Trojrozmerné objekty, ktoré ponúkol S. Capek, ma oslovili svojou jednoduchosťou a zároveň hlbokou výpovednou hodnotou. Svoju pozornosť som najviac venovala dielu „V jazierku tvojho ja čerí sa voda“, ktoré ma oslovilo svojim tvarom, farbou a pohybom. Príjemná harmónia a ladenie jednotlivých tónov farieb vo mne evokovali pokojný, no zároveň čudný pocit. Myslel človeka je ako vyobrazená hladina jazera, chvíľu je pokojná a hladká ako zrkadlo, v ktorom človek uzrie aj tie najjemnejšie detaily svojho ja. Avšak niekedy sa hladina nečakane rozbúri. Môžu za to stimuly zvonka, no inokedy sú za to zodpovedné hlbiny „nášho ja“. Tam kdesi v hĺbinách spia naše myšlienky – nepokojné a neutriedené, pripomínajúce vodné hady, ktoré sa krúčia a nevedia nájsť svoje miesto. Ich siluety sú však niekedy sotva viditeľné, či len tušené, alebo je to len čudný pocit... Z plošných výtvarných diel sú kompozične veľmi pútavé diela „The gate, Somewhere in Time, Triada

– Across The Universe“. Na tmavom podklade vyniká súbor lúčov a častíc, ktoré spolu vytvárajú proporčne zaujímavý celok odtieňov teplých a studených farieb.

Z iného súdka tvorby pochádzajú diela T. Telepáka. Fotografie, zachytené ostrým okom autora, naznačujú, že aj v tých zdanlivo „nepodstatných“ veciach sa ukrýva priestor pre poznanie. Z výstavy foto-grafik som si odniesla poznatok, že aj v tých najbežnejších veciach, ktoré vnímame takmer každodenne, môžeme objaviť výpovede života okolo nás. Koláž „Sídľiská nadrealizmu I., II., III.“ sú príkladom vystihnúť práve takých známych prvkov socializmu, ktoré vnímame ako bežnú súčasť života. Nevedomky okolo takýchto budov prechádzame

a nevnímate ich prítomnosť. Práve táto koláž (manipulovaná fotografia) ma prinútila uvedomiť si, koľkými zmenami naša krajina prešla, koľké obdobia prežila, čím bolo poznačené a orientované bytie v našej krajine. Každé obdobie zanechalo na pamiatku pozostatky svojich prvkov (štruktúr). Je dobré, keď ich človek nájde „pokope“, aby ich (možno viac) neprehliadal. Pre generáciu, ktorá túto dobu nežila, sú fotografie takéhoto typu aj edukačnou pomôckou, máme možnosť dozvedieť sa viac o našej nedávnej histórii. Podobne sa tento pohľad dá orientovať aj na človeka ako bytosť, ktorá má svoje štrukturálne prvky (minulé aj budúce) a tie ovplyvňujú ďalšie jeho smerovanie.

Jemnými, farebnými, bohato vyplnenými líniami a farbami moju pozornosť upútali diela T. Bachurovej. Farebnosťou, témou a štýlom sa odlišovali od mužských diel. Pristavila som sa pri plošnom diele, ktoré nemalo názov (viselo na ľavej strane). Prvýkrát som prešla okolo, urobila som si fotku a pokračovala som ďalej, avšak na záver som sa k dielu vrátila ešte raz a sama pre seba som si ho pomenovala: „Páv“. Objektom tejto

malby sú v strede umiestnené malé objekty

pripomínajúce oči (aspoň pre mňa). Ohraničenie ich tvaru pôsobí jemne, zaoblene a je umiestnené na stred. Farebnosť v tomto obraze je oproti ostatným abstraktne vyjadreným obrazom volená jemnejšie. Ladenie farieb do modro-fialových odtieňov vnáša do obrazu harmóniu, pohodu a odpočinok. Svetelne pôsobí dielo regenerujúco, nedráždi pohľad, vnáša pokoj a zároveň precitnutie, že na svet sa nedá pozeráť len jednými očami. Nevieť odhaliť a presne popísať, čo týmto vyobrazením autorka zamýšľala. Viem interpretovať iba dojem, ktorý vo mne dané dielo zanechalo.

V opozite ku abstraktne vyjadrovaným dielam stoja výtvarné diela autorky A. Sedlákovej. Interpretované diela autorky sú realistickým vyobrazením. Objektom záujmu všetkých malieb sú konkrétne postavy, zvieratá. Vo všetkých obrazoch som pobadala spoločný znak „veľkých očí“. Proporcía očí prekračovala ostatné celky a vynikala svojou veľkosťou, otvorenosťou. Môjmu pohľadu neunikol ani detail využitia modrej farby v každej jednej malbe. Diela pôsobili celkovo príjemným, uhladeným dojmom.

Záverečné riadky by som rada venovala pocitom z vnímania ilustrácií autorky I. Gal Drzewieckej. Aj keď navonok už som dieťa (no vnútri ním navždy ostanem), ilustrácie ma neopísateľne nadchli. Tóny zvolených farieb a do detailov

prepracované línie jednotlivých postavičiek (zvieratiek) ma upútali svojou jednoducho prepracovanou krásou. Gýčovo vyplňané farebné línie pestrými farbami by sme tu hľadali márne. Ale pôvab, s akým autorka ilustrácie maľovala, má svoje miesto vo všetkých ilustráciách. Farebná kompozícia zvolených farieb na čistom podklade priam oživilí stvárňované bytôstky. Pri pohľade na niektoré z nich som mala pocit, že sa ku mne prihovárajú a volajú ma vykročiť do sveta rozprávky a fantázie (ktorej medze sa nikdy nekladú).

Som vďačná za možnosť preniknúť do umeleckého sveta (tak mnohotvárneho, tajomného a obohacujúceho), možnosť vidieť vernisáž aj v tichej atmosfére a možnosť uvedomiť si, že práve rozmanitosť zamerania vystavených diel vernisáže odráža originalnosť každej jednej bytosti.

Mgr. Klaudia Angelovičová

Foto: Univerzitná knižnica PU v Prešove

„Zober otca, sestru, mať,
poďte všetci tancovať.

Prídu všetky spolužiačky,
vrátnici, upratovačky,

učitelia, profesori,
Komenský aj Montessori,
a kto nepríde po vôli,
nech nechodí do školy!“

Zlatobieľy deviaty ročník študentského plesu PF

Takouto vtipnou formulkou boli pozývaní hostia na tohtoročný študentský ples Pedagogickej fakulty. 21. februára sa napôjde našej „alma mater“ odohrával už po deviatykrát. Ples sa tradične konal v priestoroch univerzitnej jedálne. Jej vzhľad, ktorý zrejme pozná každý z nás, sa v tento večer zmenil na nepoznanie.

Slávnostne oblečené dámy a páni vchádzali do zlatobieľ plesovej sály. Svojou prítomnosťou nás poctili aj tí najváženejší ako pani dekanka doc. RNDr. Iveta Scholtzová, PhD., pán prodekan PaedDr. Martin Klimovič, PhD., a ďalší univerzitní pedagógovia, ktorí si každoročný študentský ples nenechajú ujsť, za čo im patrí nesmierne poďakovanie.

Ako to už býva zvykom, aj tentokrát sa ples začal slávnostným príhovorom dekanke. Po príhovore nás svojim svetelným tancom očarila tanečná skupina LED show, ktorá vďaka ich vystúpeniu nám ponúkla umelecký zážitok a zároveň vytvorila príjemnú atmosféru. Celým večerom nás sprevádzala živá hudba, do tanca nám hrali, spievali a na tú správnu hudobnú vlnu naladili Branislav Mojsej ml. s hudobnou skupinou Protection a hudobná skupina Duo Axis. Hostia chuť a silu do tancovania naberali vďaka výbornému pohosteniu, za ktoré vďačíme personálu univerzitnej kuchyne.

Súčasťou programu študentského plesu bola, samozrejme, aj tombola plná zaujímavých cien. Za tombolu vďačíme mnohým sponzorom, napr. Prešovskej univerzite v Prešove, Pedagogickej fakulte, Planeo elektru, klubu Encore či stravovaciemu zariadeniu King pizza a rôznym iným. Prvú cenu do tomboly nám darovala dekanka našej fakulty. Ples bol realizovaný za pomoci rôznych sponzorov, ktorí nám napomohli pripraviť pre zúčastnených jeden nezabudnuteľný zážitok. Ples Pedagogickej fakulty mal bezproblémový chod, za čo vďačíme hlavnému usporiadateľovi Bc. Petrovi Vatraľovi, ktorý nás takisto celý večer sprevádzal svojim moderátorským slovom. Nerobil to po prvýkrát,

vďaka jeho organizačným zručnostiam sme mali možnosť zabaviť sa, zatancovať si, stráviť čas so svojimi priateľmi a v neposlednom rade domov odchádzať so zaujímavou tombolovou výhrou. Na organizácii tohto príjemného večera sa podieľali aj iní študenti, napr. Bc. Zuzana Vagaská, Bc. Jana Záhorská, Bc. Veronika Tirpáková, Beata Komárková, vďaka nim sa univerzitná jedáleň premenila na nádhernú plesovú sálu. Jozefína Hrebiková nám tento nádherný

večer pomohla zvečniť peknými fotografiami. Jozefína taktiež pomáhala hosťom s usádzaním. Vďaka spolupráci šikovných študentov vznikol neopakovateľný večer.

Bol to naozaj ples, ktorý si budeme pamätať do konca života. Dúfame, že táto pekná tradícia sa medzi študentmi na fakulte udrží, nezanikne a že desiaty ročník bude opäť rovnako vydarený, ako bol tento.

Mgr. Zuzana Vagaská

Foto: Jozefína Hrebiková

Virtuálny Ponožkový deň

Aj napriek prerušeniu prezenčnej výučby v dôsledku pandémie sa uskutočnila jedna z tradícií našej fakulty, a to Ponožkový deň, ktorého cieľom je vyjadriť jednoduchým gestom podporu ľuďom s Downovým syndrómom. Realizoval sa však v modifikovanej podobe, t. j. virtuálne prostredníctvom vytvorenia facebookovej udalosti PaedDr. Luciou Šepelákovou, PhD. V danej udalosti 21. 3. 2020 mohli študenti a učitelia zdieľať svoje fotky rozdielnych ponožiek, a tak aj napriek neľahkým časom mohli bezpečne, v pohodlí domova vyjadriť podporu ľuďom s Downovým syndrómom.

Foto: dostupné na facebookovej udalosti s názvom Ponožkový deň PF PU 2020

We are Erasmus generation

Na kus
reči s...

Každý z nás už určite minimálne raz počul o programe Erasmus+. Je to možnosť vycestovať na zahraničnú univerzitu a stráviť minimálne šesť mesiacov v novej krajine, ktorá vám môže zmeniť život. Prešovská univerzita poskytuje študentom túto príležitosť už dlhé roky, čo umožňuje viac ako sto bilaterálnych zmlúv so zahraničnými univerzitami. Samozrejme, táto šanca funguje obojstranne, to znamená, že študenti

z rôznych krajín sveta si vyberajú Prešovskú univerzitu za svoj nový domov a Slovensko ako krajinu na uskutočnenie mobility. Kto sa však o zahraničných študentov u nás stará? Odpoveď na túto otázku a iné nám poskytne rozhovor s Local Representative a budúcou prezidentkou Erasmus Student Network Prešov (ďalej len ESN): Máriou Vánovou.

Mária, ako si sa dostala do ESN?

O ESN som počula už na začiatku svojho štúdia na našej univerzite. Dozvedela som sa o ESN vďaka zahraničným študentom, ktorí boli súčasťou mojej študijnej skupiny anglického jazyka a jedného kamaráta. Odvahu prihlásiť sa na pohovor som však našla až o rok neskôr. Kontaktovala som prezidentku, absolvovala pohovor, naučila som sa všetky potrebné veci a začala na sebe pracovať.

Priblíž, čo znamená ESN a aká je jeho úloha a ciele?

ESN je Erasmus Student Network, čo je medzinárodná nezisková študentská organizácia, ktorá je založená na hesle: Študenti pomáhajú študentom. Vznikla v roku 1989 a dnes je najväčšou študentskou organizáciou v Európe, v ktorej participuje viac ako

15 000 dobrovoľníkov. Našou úlohou je zabezpečiť zahraničným študentom bezproblémovú mobilitu, oboznámiť ich s našou kultúrou, zlepšovať úroveň medzinárodného vzdelávania a podporovať rozvoj osobnosti. Zároveň sa venujeme aj témam ako sociálne začlenenie a inklúzia, ochrana životného prostredia, zdravý životný štýl, zamestnanosť a promovanie mobility.

Z akých krajín prichádzajú študenti na našu univerzitu?

Národnosti študentov sa líšia každý semester, v ESN je v tomto roku 42 krajín. Najčastejšie máme študentov z Grécka, Turecka, Španielska, Francúzska, Českej republiky, Poľska, ale občas aj z Kazachstanu, Taiwanu či Portugalska.

Ako vyzerá tvoj bežný program, keď príde zahraničný študent na Slovensko?

Naša práca so zahraničnými študentami začína omnoho skôr, ako priletia do našej krajiny. Približne mesiac pred začiatkom semestra kontaktujeme študentov, aby nám poskytli základné informácie o dni a čase ich priletu, aby sme si vedeli zabezpečiť ich vyzdvihnutie. Následne po príchode, prípadne ďalší deň spoločne vybavujeme potrebné dokumenty na ubytovacom a študijnom oddelení, keďže jazyková bariéra je na našej univerzite veľký problém. Vybavujeme ISIC, zápis, stravovanie, poplatky, predmety, rozvrh, dopravné karty.

Po príchode všetkých zahraničných študentov mávame uvítacie stretnutie s vedením univerzity, kde je predstavená univerzita, informácie o meste Prešov, naša organizácia a celý proces vzdelávania za prítomnosti koordinátorov z jednotlivých fakúlt.

A tým sa vaša úloha končí?

Samozrejme, že nie, od prvého týždňa okrem všetkých formalít pripravujeme aj voľnočasový program. Začíname tradičnou slovenskou večerou, kde majú možnosť študenti ochutnať najznámejšie slovenské jedlá a dozvedieť sa nejaké zaujímavosti o našej krajine. Následne počas roka

zasa študenti prezentujú svoje krajiny a jedlá navzájom. Ďalej organizujeme rôzne turistické a poznávacie výlety, napríklad Košice, Slovenský raj, Spišský hrad, Štrbské Pleso, Bojnice, Bratislava. Prehliadka mesta Prešov je samozrejmosťou. Taktiež chodíme na Bowling, Laser game, Pub Quiz, Movie Night, Language Caffee a rôzne iné aktivity podľa záujmu študentov. Študenti chodia aj na stredné školy, kde rozprávajú o svojich skúsenostiach, krajine a zvyšujú povedomie o možnostiach mobility. A, samozrejme, chodíme aj na párty. Veď predsa Erasmus je aj o neformálnom spoznávaní kultúry, nie je to však len jedna veľká párty, ako si mnohí myslia.

Spomínaš si na nejakú vtipnú situáciu v rámci tvojej činnosti v ESN?

Keďže mám rada vtipy, preklad slovenských vtipov do angličtiny ma neraz dostane do trápnej a nepochopenej reakcie. Najvtipnejší je však pre mňa vždy pohľad zahraničných študentov, prípadne mojich kamarátov, keď im poviem, čo robím, a spýtajú sa ma, koľko mi za to platia, a odpoviem, že nič. Vtedy sa naozaj dobre pobavím. Ale keď to miluješ, nie je čo riešiť!

Čo pre teba znamená byť dobrovoľníkom pre zahraničných študentov?

Táto skúsenosť mi za necelé tri roky dala veľmi veľa. Naučila som sa napríklad lepšie pracovať s počítačom pri tvorbe udalostí, plagátov, fotografií. Tým, že naša komunikácia je založená len na cudzom jazyku, veľmi som sa zlepšila v angličtine. Už nemám strach zo žiadnej prezentácie alebo komunikácie s ľuďmi v kanceláriách. Počas roka sa študenti snažia naučiť nás základy svojich rodných jazykov, to je teda tiež výhoda. Pre mňa najzaujímavejšia je možnosť rozvoja, keď je človek cieľavedomý, dostane sa napríklad aj na národnú úroveň, kde už zastupuje Slovensko na zahraničných stretnutiach. Ja som sa vďaka tomu dostala napríklad na konferencie v Grécku, Maďarsku či Turecku. Zažiť konferenciu, kde sa stretne tisíc ľudí z celého sveta s rovnakým odhodlaním a záujmami, je niečo neskutočné. A čo človeku v živote dá najviac, sú ľudia a priateľstvá. Ľudia z ESN sú skvelí, milí, vtipní, plní energie, odhodlania a motivácie. To isté platí aj o zahraničných študentoch, z ktorých sa často stávajú kamaráti na celý život, ale aj partneri.

Ako to všetko stíhaš popri škole?

Najlepšiu vec, ktorú ťa ESN naučí, je timemanagement. Aj keď sa o ESNároch hovorí, že okrem ESN nemajú iný život, nie je to pravda. Všetci členovia študujú, niektorí aj pracujú, majú rodinu a kamarátov mimo ESN. Často pracujeme pod tlakom a deadlines nám dýchajú na krk, no nikdy sa nedáme odradiť.

Čo by si odporučila študentom, ktorí uvažujú vstúpiť do vašej alebo inej školskej organizácie?

Každému jednému by som povedala: Podte do toho! Nič vám to nemôže zobrať, práveže z toho dokázate len profitovať. Počas pôsobenia v akejkoľvek organizácii získate skúsenosti, vedomosti, zručnosti, priateľstvá a zážitky, o ktorých sa vám predtým ani nesnívalo. Doslova vám môže zmeniť život. ESN je toho skvelým príkladom.

Odporúčam hlavne sa nebáť a skúsiť to! Všetci sme raz začínali.

Ak tento rozhovor niekoho zaujal a povedal si v duchu, tak toto by som chcel robiť, ako vás môžu kontaktovať?

Zastihnúť nás môžete pokojne aj na chodbách našej univerzity. Určite privítame každého záujemcu. V septembri budeme robiť nábor nových členov. Kontaktovať nás môžete tu:

FB: ESN Presov; Instagram: esnpresov;
Web: unipo.esn.sk

Email: presov.president@esn.sk,
presov.vice-president@esn.sk alebo
presov.lr@esn.sk.

Tešíme sa na vás.

Rozhovor pripravila:
Bc. Monika Slavkovská

Foto:
archív študentov PF PU v Prešove

„Nevedia prečo, no veľmi im to treba.
A možno ešte viac ako chleba.
Aby im v duši pusto nebolo.“
Milan Rúfus

Prekvapenie deťom so zdravotným znevýhodnením (v zariadeniach poskytujúcich špeciálnu starostlivosť)

Hudba je neodmysliteľnou súčasťou života každého človeka. Obzvlášť je nevyhnutná vo výchove a vzdelávaní detí so zdravotným znevýhodnením, ktorých postihnutie v značnej miere ovplyvňuje vykonávať akúkoľvek hudobnú činnosť. Preto je dôležité, aby mali možnosť vnímať hudbu iným spôsobom. Hudba pomáha rozvíjať nielen rečovú stránku, senzorické vnímanie a pohyb, ale aj psychickú spokojnosť. Mesiac december je azda tým najvhodnejším obdobím, ktoré v sebe nesie dotyk pohody, harmónie, radosti z očakávania blížiaceho sa Mikuláša a vianočných sviatkov. Dlhoročnú tradíciu vianočných predstavení neporušili ani tento rok študentky Prešovskej univerzity v Prešove, Pedagogickej fakulty, Katedry špeciálnej pedagogiky a Katedry hudobnej, výtvarnej

a telesnej výchovy. Prekvapili a potešili deti s postihnutím svojim hudobným vystúpením v podobe umeleckého prednesu, spevu, folklórneho vystúpenia, zahrli na violončele, husliach, klavíri, keyboarde a na priečnej flaute, pod odborným vedením PaedDr. Klaudie Košalovej, PhD., a za asistencie Mgr. Patrície Šimkovej, PhD. Študentky sa prezentovali koncom roka 2019 v zariadeniach Spojenej školy internátnej v Prešove a v Občianskom združení Barlička v Prešove. Vystúpenie predviedli pred desiatkami nadšených detí. Vedenie jednotlivých zariadení spolu s učiteľmi a vychovávateľmi nás vrelo privítalo a ponúklo vystúpenie svojich klientov v podobe tanca, spevu, recitácie, spolu s malým prekvapením ako poďakovanie za príjemný kultúrny zážitok. Prekvapenie sa týkalo vlastnoručne vyrobených vianočných pozdravov.

Najkrajším zážitkom pre všetkých zúčastnených bolo privítanie Mikuláša s anjelom a čertom a spoločný spev vianočných piesní, kolied, čo vyčarilo na tvárach detí úsmev, pocit blízkosti a radosť, ...aby im v duši pusto nebolo...

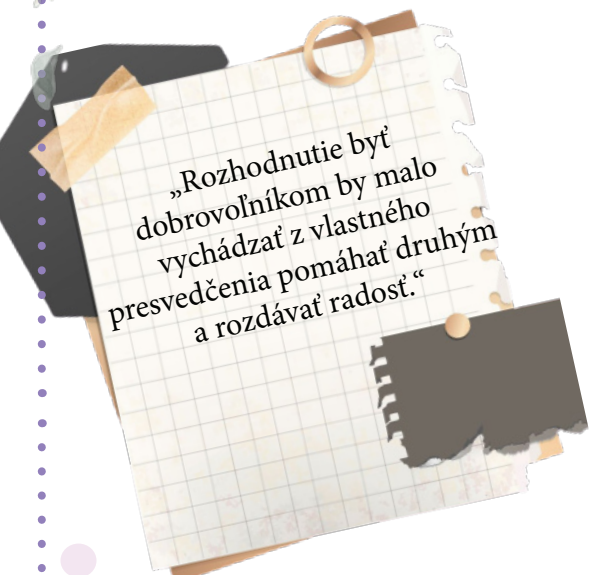
Mgr. Patrícia Šimková, PhD.

PaedDr. Klaudia Košalová, PhD.

Foto: autorky a P. Parada

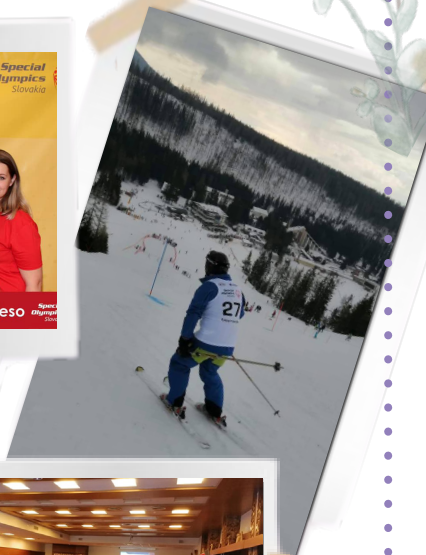
Túžbu pomáhať a víťaziť máme rovnakú

„Rozhodnutie byť dobrovoľníkom by malo vychádzať z vlastného presvedčenia pomáhať druhým a rozdávať radosť.“

Takmer 30 študentov Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove študijného programu špeciálna pedagogika sa stalo dobrovoľníkom na Zimných národných hrách Špeciálnych olympiád, ktoré sa konali na Štrbskom Plese 10. februára 2020. Hier sa zúčastnilo vyše 160 športovcov s intelektovým znevýhodnením nielen zo Slovenska, ale aj z Česka, Maďarska a Rakúska. Prvýkrát sa súťažilo až v piatich disciplínach, a to v krasokorčuľovaní, rýchlokorčuľovaní, zjazdovom lyžovaní, bežekom lyžovaní a snežniciach.

Úlohou nás, dobrovoľníkov, bolo od samého začiatku pomáhať s organizáciou, či už išlo o výzdobu, o rozdávanie plyšových talizmanov športovcom, alebo pomoc pri ich registrácii. Najväčším dňom bol, nielen pre nás, ale aj pre športovcov, deň pretekov, keď sme sa všetci presunuli na športoviská a pomáhali športovcom, usmerňovali ich na trati alebo pripravovali na samotný štart. No našou najväčšou a najdôležitejšou úlohou v tento deň bolo povzbudzovať ich nielen k športovému výkonu, ale hlavne k tomu, aby si toto podujatie užívali s radosťou a úsmevom na tvári. Večer bol ukončený veľkým ceremoniálom, keď sme mali možnosť vidieť odovzdávanie medailí športovcom. A čo viac si môže človek priať, ako vidieť radosť týchto športovcov, že niečo v dnešný deň dosiahli a prekonalí samých seba. Tento pohľad a všetky precítené emócie s nimi nám dodali ďalšiu energiu a silu zotrvať na tejto ceste, ktorou sme sa vybrali. Vidieť ich nadšenie, vzájomné gratulácie a objímanie bolo pre nás po celom dni čerešničkou na torte.

A čo všetko sme dostali my, dobrovoľníci? Určite sme viac dostali, ako sme odovzdali. Mali sme možnosť vyskúšať autistický simulátor, ktorý nám aspoň trochu pomohol priblížiť vnímanie sveta osobami s poruchou autistického spektra. Získali sme veľa praktických informácií, ktoré budeme môcť využiť v praxi, nadviazali sme nové priateľstvá so športovcami, trénermi a rodičmi. Samotná akcia nás spojila viac ako kolektív, dokázali sme, že vieme spolupracovať aj v stresujúcich a zložitejších situáciách. Najväčšou odmenou nielen pre nás, ale pre všetkých účastníkov bola večerná diskotéka, na ktorej sme spolu oslávili víťazstvá a ukončili toto skvelé spoločné dobrodružstvo.

Na záver sa chceme prihovoriť všetkým študentom, ktorí premýšľajú nad možnosťou dobrovoľníctva, a odkázať im: „CHOĎTE DO TOHO!“

Klára Kalinayová, Zuzana Michalková, Nikoleta Žofajová

Foto: archív študentov PF PU v Prešove

Tri dni vzdelávacej a zážitkovej exkurzie

Prvý deň exkurzie

V stredu, dňa 4. 3. 2020, sa všetky študentky dennej a tiež externej formy študijného programu Predškolská pedagogika PF PU v Prešove, pod vedením prof. PhDr. Márie Podhájeckej, PhD., a PaedDr. Moniky Miňovej, PhD., v prítomnosti Mgr. Ing. Vladimíra Gerka, PhD., zúčastnili vzdelávacej a zážitkovej exkurzie, ktorej program pozostával z návštevy Múzea špeciálneho školstva v Levoči, Slovenskej knižnice pre nevidiacich Mateja Hrebandu v Levoči, zariadenia lesnej pedagogiky Krásne sady Mlynica a tiež Základnej školy s Materskou školou sv. Kríža v Kežmarku. V Levoči sme sa z dôvodu kapacitných priestorov oboch navštívených inštitúcií rozdelili na dve skupiny, pričom jedna navštívila ako prvé spomínané múzeum, zatiaľ čo druhá skupina navštívila knižnicu, a neskôr sa obe skupiny vymenili.

Múzeum špeciálneho školstva v Levoči sa venuje komplexnej dokumentácii vzdelávania žiakov a detí so zdravotným znevýhodnením od jeho začiatkov v minulosti až po súčasnosť. Privítalo nás zaujímavým, netradične členým priestorom, vybaveným vodiacími čiarami, slúžiacimi na lepšiu orientáciu pre nevidiacich

návštevníkov a tiež stoličkovým výťahom pre zabezpečenie lepšieho prístupu telesne hendikepovaným. V múzeu sú tiež umiestnené tabuľky s popismi a informáciami o všetkých exponátoch v Braillovom písme a reliéfná mapa múzea na jeho začiatku, čo umožňuje nevidiacim a slabozrakým návštevníkom jeho pohodlnú návštevu. Prvá časť expozície bola zameraná najmä na históriu vzdelávania a rôzne historické kompenzačné pomôcky pre nevidiacich a slabozrakých, napr. reliéfny glóbus a rôzne písacie stroje. V ďalšej časti expozície sme mali možnosť nahliadnuť do knižnice obsahujúcej knihy v Braillovom, ale aj inom reliéfnom písme a tiež sme sa pokúšali iba hmatom rozpoznať rôzne osobnosti špeciálnej pedagogiky pomocou reliéfnych obrazov. V ďalšej časti expozície sme mali možnosť vidieť, ale tiež si ohmatať a vyskúšať rôzne edukačné pomôcky, či už pre deti s poruchami zraku, sluchu, alebo s poruchami autistického spektra. Zaujímavosťou pre nás bola tiež ukážka komunikačného systému Lormovej abecedy pre hluchoslepých, v ktorej sú jednotlivé písmená, resp. slová znázorňované stláčaním rôznych bodov na dlani a prstoch. V závere prehliadky múzea sme navštívili interaktívnu

expozíciu, v ktorej sme si mohli preveriť naše zmysly a tiež sa oboznámiť s tým, ako funguje kochleárny implantát, či ako vyzerá hra „Človeče nehnevaj sa“ vo verzii pre nevidiacich.

Následne sme sa presunuli do Slovenskej knižnice Mateja Hrebendu pre nevidiacich, ktorá sa špecializuje na výpožičné služby a tlač kníh v Braillovom písme a tiež na výpožičku a nahrávanie zvukových kníh pre nevidiacich. V budove knižnice sídli výpožička pre detských čitateľov, v ktorej sú umiestnené aj školské učebnice a tiež texty v Braillovom písme s reliéfnymi obrázkami a audioknihy pre deti a mládež. Výpožička pre dospelých sa nachádza v centre mesta. Knižnica vypožičiava svoje knihy používateľom (ktorými môžu byť len nevidiaci, resp. osoby s iným postihnutím) v rámci celého Slovenska aj poštou. Knižnica má aj vlastnú redakciu, ktorá vydáva 17 rôznych časopisov pre nevidiacich v Braillovom písme, vo zvuku, v čiernotlačí, v elektronickej podobe a tiež rôzne typy kalendárov. Mali sme možnosť nahliadnuť do oddelenia tlače a expedície – akým spôsobom pracujú editorky na korekcii textov v Braillovom písme, videli sme tiež stroje, ktoré sa používali na tlač v tomto písme kedysi a aké sa používajú dnes a tiež akým spôsobom takáto tlač funguje. V oddelení zvukových štúdií sme sa nachvíľu zúčastnili procesu nahrávania zvukovej knihy a dozvedeli sa aj

o kritériách výberu „rozprávača“ a o tom, za aký čas a v akých podmienkach takáto nahrávka vzniká.

Z Levoče sme sa presunuli do zariadenia lesnej pedagogiky Krásne sady Mlynica, v ktorom sa nachádza niekoľko budov základnej školy (jednotlivé triedy) a tiež budova materskej školy. Budovy majú kruhový tvar a slamenú strechu, zvnútra sú priestrané a je v nich použitý najmä drevený nábytok. Ich interiér je minimalistický a zároveň funkčný. V blízkosti budov sú vysadené ovocné stromy, tiež sa tu nachádza jazierko, hriadky a v lese sa nachádza prírodné ihrisko – deti majú možnosť liezť po stromoch a pňoch. Materská škola v tomto komplexe funguje od septembra 2019, využíva prvky Montessori pedagogiky a tiež lesnej pedagogiky – deti trávia čo najviac času vonku v prírode, narábajú s prírodnými materiálmi a učia sa poznávať rastliny a živočíchy priamym kontaktom s nimi. Zároveň je materská škola zaregistrovaná v sieti škôl a svoj školský vzdelávací program realizuje v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Materská škola pôsobila príjemným, čistým a presvetleným dojmom a bezprostredná blízkosť lesa len umocňuje atmosféru. Vzhľadom na to, že daná materská škola tu bola vybudovaná len nedávno, interiérové aj exteriérové priestory sa jej zamestnanci a zriaďovatelia snažia neustále zdokonaľovať a približovať finálnej vízii ilustrovanej v projekte, z ktorého vychádzajú.

V závere prvého dňa exkurzie sme navštívili Materskú školu sv. Križa v Kežmarku, ktorá je spojená so základnou školou rovnakého zamerania. Privítala nás pani zástupkyňa pre materskú školu Mgr. Michaela Mareková, ktorá nám ozrejmila priebeh roka v cirkevnej (katolíckej) materskej škole spojený s mnohými náboženskými tradíciami, oslavami a tiež pôstom, ktorý aktuálne v tom čase prebiehal. Preto bola výzdoba v triedach a na chodbách skromnejšia než po zvyšok roka a deti v umeleckej a hudobno-dramatickej oblasti pracovali skôr snáboženskýmimotívmi,čoboloviditeľné na nástenkách v triedach aj na chodbe. Materská škola pôsobila usporiadaným a zároveň pokojným dojmom, deti sú tu učiteľkami a tiež rehoľnou sestrou, ktorá na škole pôsobí, vedené ku kresťanským hodnotám a úcte k tradíciám. Materská škola zároveň spolupracuje s rodičmi pri príprave rôznych osláv a sviatkov či počas tvorivých dielní s deťmi.

Bc. Nikoleta Liptáková

Foto: archív študentov PF PU v Prešove

Druhý deň exkurzie

Druhý deň exkurzie, 5. 3. 2020, sa uskutočnil v Prešove. Exkurziu sme začali návštevou najstaršej materskej školy v Prešove, a to Materskou školou Budovateľskou. Privítala nás a celou exkurziou po materskej škole nás sprevádzala PaedDr. Lucia Drobná, metodička materskej školy. Oboznámila nás s interiérom i exteriérom materskej školy, s projektami, do ktorých je materská škola zapojená, s krúžkami, školským časopisom, školským vzdelávacím programom i hospodárením materskej školy. Mali sme možnosť vidieť i špecifikum, ktorým táto materská škola disponuje, a to s tzv. „domčekom“. Domček je súčasťou exteriéru (školskej záhrady) a je v ňom trieda pre dvojročné deti. Je to úžasný priestor, ktorý ponúka ideálne miesto na adaptáciu týchto malých detí. Návštevu materskej školy sme ukončili prehliadkou jednotlivých tried a ďalších miestností.

Z Materskej školy Budovateľskej sme sa presunuli do Metodicko-pedagogického centra. V MPC nás privítala PaedDr. Jana Paleschová, ktorá nás oboznámila so službami a ponukami MPC. Predstavila nám aj webové sídlo, prostredníctvom

ktorého sa ako budúci pedagógovia môžeme zaujímať o ďalšie vzdelávanie a takisto odbornú-metodickú pomoc. Pani PaedDr. Jana Paleschová nám prednášala o profesijnom rozvoji. Dozvedeli sme sa o možnostiach, prostredníctvom ktorých môžeme po skončení vysokej školy profesijne rásť a ďalej sa vzdelávať. Po úvodnej prezentácii nasledovala otvorená diskusia, ktorá bola podnetná a dostali sme kvalifikované odpovede na svoje zvedavé otázky. Obohatení novými informáciami sme sa vydali po ceste za poznávaním ďalej. Naše kroky smerovali do školského inšpekčného centra, kde nás privítal pán riaditeľ Mgr. Slavomír Moll. V krátkosti nás oboznámil s filozofiou, cieľmi, úlohami a pracovnou náplňou štátnej školskej inšpekcie a slovo následne prenechal trom štátnym školským inšpektorkám: PaedDr. Vlaste Gmitrovej, PhD., Mgr. Márii Hudákovovej a PaedDr. Gabriele Mochňákovovej. Necelé dve hodiny sme s pani inšpektorkami otvorene diskutovali na rôzne témy. Z dlhoročných skúseností inšpektoriek sme sa dozvedeli o najčastejších chybách a nedostatkoch učiteliek, ktoré pôsobia vo výchovno-vzdelávacom procese,

o priebehu štátnej školskej inšpekcie v materskej škole i o podmienkach, ktoré musíme spĺňať, ak by sme sa chceli uchádzať o post štátnej školskej inšpektorky. Ako študenti sme mali možnosť adresovať pani inšpektorkám rôzne otázky, na ktoré ochotne odpovedali. Diskusia bola veľmi zaujímavá a prínosná. Účastou na diskusii sme získali poznatky o tom, akým chybám sa vyvarovať i čomu je potrebné klásť vo výchovno-vzdelávacom procese väčšiu pozornosť.

Druhý deň exkurzie hodnotím veľmi pozitívne. Bol pre mňa ako študentku a budúcu učiteľku veľmi obohacujúci a podnecujúci. Navštívili sme inštitúcie a stretli sme sa s odborníkmi, s ktorými by sme sa za bežných okolností možno nestretli. Strávili sme príjemný deň, ktorý bol pre nás prínosný a obohatil nás. Fakt o „celoživotnom“ vzdelávaní nás možno zhrozil, ale počas celej exkurzie sme pochopili, že byť odborníkom vo svojom odbore si vyžaduje siahť nad rámec.

Bc. Ivana Šmajdová

Foto:

archív študentov PF PU v Prešove

Tretí deň exkurzie

6. 3. 2020 (tretí deň) sa naša exkurzia presunula do druhého najväčšieho mesta na Slovensku, t. j. do Košíc. Program naznačoval opäť bohatosť podnetov a námetov.

Návšteva materskej školy

Park Angelinum 7, Košice-Staré Mesto

Ráno nás v materskej škole, ktorá nie je typizovanou budovou, privítala pani riaditeľka Dana Harvanová. Spolu sme si prešli všetky triedy materskej školy. Ochotne nám odpovedala na otázky, ktoré vznikali spontánne priamo pri prezeraní detailov každej miestnosti, ktorá bola vybavená montessori pomôckami, keďže materská škola sa orientuje na montessori pedagogiku. Materská škola rozširovala svoje kapacity a pribudovaním nového pavilónu vznikla 5-tiedna materská škola. Po prehliadke celej materskej školy sme sa všetci zišli v jednej triede, kde sme videli priamu prácu s deťmi. Privítali sme spolu s deťmi deň na elipse a videli sme, ako deti pracujú na koberčekoch s jednotlivým montessori materiálom. Mali sme možnosť vidieť individuálnu prácu detí rôzneho veku, ich vývinové, ale aj individuálne rozvojové možnosti a ako ich dokázali aplikovať pri hre. Pani riaditeľka nám ochotne vysvetľovala

jednotlivé postupy a odpovedala na naše otázky, keďže materská škola je štátnou školou s právnou subjektivitou.

Návšteva súkromnej materskej škôlky – Waldorfská škôlka Studnička Polárna 1, Košice

Prišli sme do iného prostredia, v ktorom nás ochotne privítala Katarína Pojezdalová, ktorá túto škôlku vedie. Škôlka preto, lebo nie je zaradená v sieti škôl. Škôlka spolu s prvým stupňom základnej školy sa nachádza v budove obchodnej akadémie. Sú to iné priestory, aké sme doteraz videli, v ktorých sa nachádzajú materské školy. Kolegyňa nám predstavila celú genézu vzniku ich škôlky a konkrétne cez filozofické východiská danej koncepcie nám predstavila priebeh nielen jedného dňa v materskej škôlke, ale aj týždeň, mesiac a školský rok. Pýtali sme sa na vzdelanie, ktoré musí mať učiteľka, keď chce tu učiť, na poplatky a detaily dňa v škôlke. Keď sa deti premiestnili na školský dvor, tak sme si pozreli obidve triedy. Bola to pre nás opäť obohacujúca skúsenosť vidieť to, o čom sa v škole učíme.

Návšteva materskej školy – Súkromná materská škola Vilôčka Vencová 4, Košice

Materská škola sa nachádza v bývalej vile, preto Vilôčka. Privítala nás pani

riaditeľka Ing. Katarína Lukáčová a keďže deti už odpočívali, tak sme sa najprv zišli v podkroví materskej školy, kde majú vlastnú telocvičňu. Dozvedeli sme sa, kedy materská škola vznikla, aký má školský vzdelávací program, projekty, aktivity, krúžky, aká je spolupráca s rodičmi. Pýtali sme sa na poplatky rodičov, na špecifiká materskej školy a na spoluprácu so zriaďovateľom. Išli sme si pozrieť aj interiér materskej školy a videli sme, ako je priestor rozdelený, aby tam mohli fungovať a existovať vedľa seba dve triedy. Videli sme aj spôsob, akým komunikujú rodičia, keď chcú vstúpiť do budovy materskej školy, ale aj návšteva. Mali sme tu česť sa pozdraviť s pánom zriaďovateľom tejto materskej školy a poďakovať sa mu, ako aj pani riaditeľke za prijatie a možnosť tejto návštevy.

Detičkovo – Detské interiérové ihrisko s kaviarňou Americká Trieda 13, Košice

Posledným našim zastavením bolo Detské interiérové ihrisko pod názvom Detičkovo. Jej majiteľkou je Mgr. Nika Krišková Jamnická. Je to bývala študentka Pedagogickej fakulty PU v Prešove. Bolo pre nás inšpirujúce vidieť, ako sa dajú zúročiť vedomosti nadobudnuté štúdiom na vysokej škole. Zriadením tohto centra si splnila svoj sen. Predstavila nám projekty a

aktivity, ktorým sa venuje. Mohli sme si prezrieť všetky zóny interiéru a pomôcky, ktoré sú primárne zamerané na montessori pedagogiku. Rozlúčili sme sa vo veľkom štýle, čo sa týka pohostenia, odborného a zanieteného výkladu a profesionálneho prístupu.

Celý priebeh tohto dňa, ale aj celej exkurzie hodnotíme veľmi pozitívne. Vidieť realizáciu činností s využitím prvkov montessori, waldorfu, spoznať zanietených ľudí pre túto prácu, diskutovať s odborníkmi, inšpirovať sa netypickými budovami, filozofiou či prístupom bolo pre nás veľmi obohacujúce a inšpirujúce.

externistky 2. ročníka predškolskej pedagogiky

Foto: archív študentov PF PU v Prešove

Online živá knižnica

A CENTRUM A OZ HANS V SPOLUPRÁCI S PEDAGOGICKOU FAKULTOU PREŠOVSKÉJ UNIVERZITY V PREŠOVE

ŽIVÁ KNIŽNICA

Rodičia detí s Aspergerovým syndrómom Vám porozprávajú naživo o svojich deťoch

HANS

**V PIATOK 22. MÁJA
SO ZAČIATKOM O 10:00
A O 14:00**

link na prihlásenie nájdete v maili,
vyberte si jeden z termínov

MINISTERSTVO
SPRAVODLIVOSTI
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Aktivita sa realizuje v rámci projektu
Podpora inklúzie

Slovo knižnica pravdepodobne u väčšiny z nás evokuje predstavu dlhej police, na ktorej je uložené množstvo kníh, ktoré sú rôznorodého charakteru. Nie náhodou malo podujatie, na ktorom sme sa ja a spolužiaci zúčastnili, názov spojený so slovom knižnica. Každý príbeh, ktorý sme nečítali, ale počúvali, napísal sám život a miestami som mala pocit, že takýto príbeh nedokáže napísať žiaden autor – iba život.

Deti s Aspergerovým syndrómom a poruchami autistického spektra boli nosnou témou živej online knižnice, ktorej sme sa ako študenti špeciálnej pedagogiky mohli zúčastniť. Sympatizanti občianskeho združenia Hans a A-centra, teda rodičia detí s Aspergerovým syndrómom alebo autizmom, sa posadili pred kameru a s úplnou vyrovnanosťou začali otvárať

knihu života svojho dieťaťa od úplného začiatku až

po súčasnosť. Prijatie skutočnosti samými rodičmi, že do ich rodinnej knižnice sa dostane aj kniha obsahujúca príbeh spojený s postihnutím, vo mne prebúdza ešte väčšie odhodlanie pomáhať tak deťom, ako aj rodičom. Keď sa spätne zamyslím nad každým jedným príbehom, ktorý nám živá knižnica ponúkla, zaručene bol každý jeden z

nich výnimočný. Prečo? Kvôli nim. Kvôli deťom, ktoré tvoria našu spoločnosť. Príbeh malej Ninky s Aspergerovým syndrómom mi dával pocit, že takéhoto výnimočného človeka som za mojich 21 rokov ešte nestretla. Bianka, ťažko reagujúca na zmeny, mi pripomenula naše deti z centra Mariah, ktoré navštevujem len kvôli týmto deťom. Felinoterapia, ktorú Tomáš možno ani nevedomky absolvuje so svojimi kocúrmí doma, dáva nádej, že povolanie terapeuta dokáže deťom aj dospelým pomôcť.

Keďže účasť na podujatí mala pomerne veľké množstvo študentov, rovnako tak vznikla široká škála spätnej väzby. Príbeh Tomáša s Aspergerovým syndrómom zaujal spolužiačku Barboru, ktorý rozprávala jeho mamka. Podľa Barbory bol príbeh Tomáša podávaný veľmi jasne, keďže aj vďaka nemu dokázala pochopiť a predstaviť si, aké má dieťa s takouto diagnózou prejavy správania. Zo strany jeho mamky bola veľká ochota odpovedať na všetky položené otázky v priebehu rozprávania príbehu. Aj Tomáš mal svojich kamarátov, rovnako po nich túžil ako intaktné deti. Prekvapujúce však podľa Barbory bolo to, že Tomáš bol šikanovaný jeho najlepším kamarátom aj napriek tomu, že s ním trávil svoj voľný čas. Za pozitívum Barbora vníma to, že v rodinách, v ktorých je dieťa s Aspergerovým syndrómom, je na prvom mieste komunikácia, dieťa samostatne rozpráva a má možnosť slobodného prejavu svojho názoru, za ktorý nebude odsudzovaný. Pre spolužiačku Vanessu malo toto podujatie veľký prínos, pretože podľa nej jej umožnilo nahliadnuť do života rodín a detí s poruchami autistického spektra. Okrem toho sa rodičia týmto spôsobom podelili aj o to, s čím sa musia v každodennom živote popasovať.

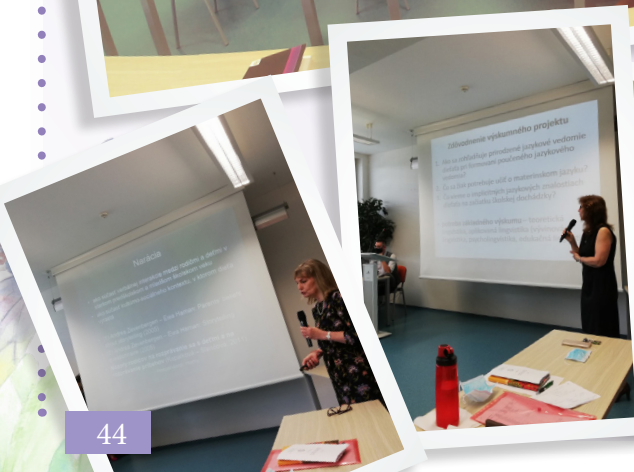
Veľkú spoluúčasť na tomto podujatí má prodekanka našej fakulty – PaedDr. Lucia Mikurčíková, Ph.D., BCBA, ktorá srší entuziazmom pomôcť deťom s postihnutím a organizovaním takýchto činností. Spoluúčastníčka podujatia, Ladislava, poňala spoluprácu A-centra a OZ Hans, ktoré na tomto podujatí majú veľkú zásluhu, ako jeden spoločný most medzi dvoma svetmi. Zámerom je včleniť aj takéto deti do spoločnosti a vnímať ich ako rovnocenných bez akýchkoľvek predsudkov. O centrách možno prezradiť aj to, že okrem organizácie takýchto podujatí realizujú aj poradenské služby či akreditované vzdelávanie. Napriek tomu, že podujatie bolo online formou, nič semináru neubralo na zaujímavosti. Aj týmto krátkym článkom sa chceme my, študenti špeciálnej pedagogiky Pedagogickej fakulty Prešovskej univerzity v Prešove, poďakovať za možnosť zúčastniť sa podujatia a pevne veríme, že takéto podujatie sa bude aj naďalej tradovať každým rokom.

Vedecký seminár o jazyku dieťaťa

Dňa 19. 6. 2020 Katedra komunikačnej a literárnej výchovy PF PU v Prešove zrealizovala vedecký seminár s názvom *Edukačné a vývinové aspekty jazykových znalostí dieťaťa*. Vedecký seminár bol organizovaný v rámci riešenia grantového projektu VEGA 1/0353/18 *Implicitné jazykové znalosti dieťaťa mladšieho školského veku*. Seminára sa prezenčne zúčastnilo viacero domácich odborníkov, ako napríklad prof. Liptáková, prof. Slančová, doc. Kapalková, doc. Klimovič či doc. Vužňáková, ale aj odborníkov zo zahraničia, a to online formou: z Poľska prof. Niesporek-Szamburska a z Česka doc. Pacovská a doc. Štěpáník.

Mgr. Dávid Dziak, PhD.

Foto: archív organizačného výboru vedeckého seminára

Londýn alebo SAIA vs Erasmus

Naša doktorandka Mgr. Patrícia Mirdalíková z Katedry špeciálnej pedagogiky v r. 2020 (február – marec) absolvovala štipendijný pobyt v Londýne prostredníctvom Národného štipendijného programu Slovenska (NŠP – SAIA n. o.). Keďže študenti už viac-menej poznajú Erasmus+, tak by sme vám radi prostredníctvom tohto rozhovoru priblížili pobyt zabezpečený Národným štipendijným programom Slovenska.

Aké sú podľa teba výhody získania štipendia od NŠP – SAIA n. o.

v porovnaní s programom Erasmus+?

V prvom rade je to možnosť výberu akejkoľvek univerzity alebo inštitúcie v akejkoľvek krajine sveta. Študenti nie sú viazaní na univerzity, s ktorými má naša univerzita bilaterálnu dohodu. Druhou výhodou je výška finančnej podpory študentov, ktorá vo väčšine prípadov dokáže pokryť základné životné náklady, akými sú napríklad ubytovanie či strava. Výška štipendia závisí od životných nákladov konkrétnej krajiny. Okrem štipendia majú študenti možnosť uchádzať sa aj o cestovný grant, ktorý NŠP – SAIA n. o. po absolvovaní pobytu spätne vypláca, a to v celej výške cestovných lístkov/leteniek.

Aké sú podľa teba nevýhody či ťažkosti pri získavaní štipendia od NŠP – SAIA n. o. v porovnaní s programom Erasmus+?

Štipendium nie je poskytované študentom bakalárskych študijných programov. Uchádzať sa o štipendium môžu len študenti magisterských študijných programov, doktorandi a postdoktorandi, u ktorých od udelenia PhD. titulu neubehlo viac ako desať rokov. Získať štipendium od NŠP – SAIA n. o. je v porovnaní s programom Erasmus+ o čosi náročnejšie. Študent predkladá výberovej komisii portfólio, v ktorom objasní, respektíve zdôvodní výber univerzity alebo inštitúcie, ktorú si zvolil. Súčasťou portfólia je okrem motivačného listu aj životopis a odborný program pobytu, teda čo konkrétne bude študent na zahraničnom pobyte robiť, aké sú očakávané výsledky, prípadne aké študijné predmety študent v rámci pobytu absolvuje. Študent (v magisterskom študijnom programe) ďalej predkladá dve odporúčania od svojich vysokoškolských učiteľov. V prípade, že má študent záujem realizovať výskumný pobyt v rámci riešenia svojej diplomovej práce, musí byť jedno odporúčanie od vedúceho diplomovej práce.

Aké rady by si dala študentom, ak chcú získať štipendium od NŠP – SAIA n. o.?

Prvou radou je začať s prípravou na študijný/výskumný pobyt v dostatočnom predstihu (minimálne šesť mesiacov). Dôvodom je potreba dostatočného času na komunikáciu so zahraničnou inštitúciou, ako aj dôkladné vypracovanie portfólia. Študent osloví zahraničnú inštitúciu so žiadosťou o povolenie študijného/výskumného pobytu. Je vhodné, aby zahraničnej inštitúcii, v ktorej má záujem absolvovať pobyt, predložil aj životopis a odôvodnenie, prečo si danú inštitúciu vybral. V prípade súhlasu následne zahraničnú inštitúciu požiada o zaslanie originálu akceptačného listu, v ktorom bude uvedené, že zahraničná univerzita súhlasí s pobytom študenta. Odporúčam, aby sa študenti zúčastnili workshopu, ktorý NŠP – SAIA n. o. pravidelne organizuje aj na našej fakulte. Na tomto workshope sa študenti dôkladne oboznámia s kvalitatívnymi požiadavkami, ktoré sú na portfólio kladené.

Kde konkrétne si bola na pobyte?

Moja stáž prebehla v Middlesex University v Londýne, konkrétne v Drug and Alcohol Research Centre. Univerzita sa nachádza v londýnskej

časti Hendon.

Prečo si si zvolila túto univerzitu?

Nosnou témou mojej dizertačnej práce je školská drogová prevencia v špeciálnej edukácii žiakov s mentálnym postihnutím. Popri vyhľadávaní relevantných štúdií k danej téme som natrafila na publikácie spomínaného výskumného centra. Po oboznámení sa s odborným zameraním centra som túto výskumnú inštitúciu vyhodnotila ako vhodné miesto pre absolvovanie zahraničnej stáže. Po absolvovaní tejto stáže môžem zhodnotiť, že som si vybrala správne. Priniesla som si domov nie len poznatky, ale aj hodnotné kontakty. Najsilnejším zážitkom bolo pre mňa stretnutie s vedúcou nadácie Daniel Spargo-Mabbs Foundation – Fionou Spargo-Mabbs. Fiona je matka šestnásťročného ročného Daniela, ktorý si nevedome vzal smrteľnú dávku drogy MDMA. Po tejto tragickej udalosti Fiona (zhodou okolností taktiež učiteľka) založila túto nadáciu a dodnes sa v spolupráci s Middlesex University a ďalšími odborníkmi venuje osvete a vzdelávaniu v oblasti drogovej prevencie v celej Británii. Vďaka tejto nadácii som mala možnosť absolvovať workshopy s rodičmi i žiakmi, ktoré

boli pre mňa veľmi prínosné.

Aký je podľa teba rozdiel medzi Middlesex University v Londýne a Prešovskou univerzitou v Prešove?

Middlesex University sa môže pýšiť silným komunitným putom. Univerzita dáva študentom priestor k realizácii rozmanitých aktivít, do ktorých sa aktívne zapájajú aj pedagógovia. Vzťahy medzi študentmi a pedagógmi tejto univerzity by som popísala ako menej formálne než u nás. Na tejto univerzite ma zaujala aj knižnica, ktorá funguje inak ako u nás. Študenti si môžu prehliadať všetky knihy či iné odborné publikácie a periodiká online.

Ako hodnotíš mesto Londýn?

Mesto ponúka naozaj mnoho a nezáleží na tom, či sa tam človek vyberie na dovolenku, stáž alebo za pracovnými príležitosťami. Ako jedna zo svetových metropol je to mesto plné rôznorodej kultúry. V drvivej väčšine prípadov tam vládne tolerancia, čo pokladám za veľmi pozitívne. Mňa asi najviac fascinovalo dokonalé prepojenie hromadnej dopravy. Človek sa môže dostať z jedného konca Londýna na druhý v relatívne krátkej dobe. Viem

si predstaviť prežiť časť svojho života v tomto meste. Domov je však domov.

Čo by si odporučila študentom vidieť v Londýne?

Pre knihomoľov odporúčam navštíviť British Library. Čo sa týka počtu kníh, ide o jednu z najväčších knižníc na svete. V Londýne nájdete veľké množstvo múzeí, z ktorých je väčšina zdarma. Ak máte radi svetovú históriu, navštívte British Museum, ak ste milovníkom prírody, zastavte sa v Natural History Museum. Milovníkov vedy poteší Science Museum. Tí, ktorí sa zaujímajú o výtvarné umenie, si môžu prísť na svoje v National Gallery, kde okrem stoviek iných umeleckých diel môžete na vlastné oči vidieť napríklad diela Vincenta van Gogha, Sandra Botticeliho, Claudea Moneta, Rembrandta, Leonarda da Vinciho a ďalších. Snáď povinnosťou je pozrieť si všeobecne známe londýnske miesta a pamiatky ako Big Ben, Buckinghamský palác, Tower Bridge a mnoho iných. Zaujímavú prechádzku môžete absolvovať napríklad v Hyde Park a Kensingtonských záhradách. Kto

má chuť na streetfood rôznych kultúr, mal by zájsť do Camden Town, v ktorom si na svoje prídu aj nákupní maniaci a maniačky, pretože sa tam dá nakúpiť za relatívne lacný peniaz vskutku rôznorodý tovar. Skvelá atmosféra je aj na Carnaby Street. Ak chcete zažiť skvelý výhľad na Londýn a chcete ušetriť pár libier, odporúčam namiesto London Eye navštíviť Sky Garden, ktorá je zdarma. V kontraste s historickým centrom Londýna je londýnska časť Canary Wharf, ktorá predstavuje business centrum Londýna. Všade navôkol sú nablýskané výškové budovy, pripomínajúce New York. Svoje čaro má najmä vo večerných hodinách. V závere si dovoľím tvrdiť, že si v Londýne príde každý na svoje, bez ohľadu na záujmy či motiváciu k návšteve.

Rozhovor pripravil: Mgr. Dávid Dziak, PhD.

Foto: Mgr. Patrícia Mirdaliková

Stay at the Faculty of Education

(my experience with Erasmus+ in Prešov)

The reasons that I chose University of Prešov

My name is Dimitra and I am from Chania, Crete, Greece. I am studying for my master degree in Primary Education at the University of Crete. I was Erasmus+ exchange student at the Faculty of Education University of Prešov in summer semester of the academic year 2019/2020. There are variety of reasons why I chose your university. First of all, I wanted to learn more about the education system in Slovakia and how is the educational process affected by the other neighbor countries. In addition, Slovakia is a one of the cheapest countries in the European Union, especially for Erasmus+ students. Also, I wanted to live for five months in a country that belongs to the central Europe and has different sights and climate in comparison to my home island named Crete.

Faculty of Primary Education, University of Prešov, Prešov

Living in Prešov

I stayed in the dormitory of the University of Prešov in my own room. I liked to stay in the dormitory because of the safety, which was controlled by the reception in the ground floor. Also, the rent was very affordable. My room was on the eleventh floor, so the view was amazing. The location of the dormitory was very comfortable because of the close distance to the city center, the bus stops and the supermarkets were very close, too. Next to the dormitory there was a river, so a lot of times I was going there for a walk during the corona virus period. I was in contact with the native people and they were willing to help me, but they didn't speak English very well, so I had to learn some basic words in Slovak. The professors and the girls from ESN helped me a lot as well.

Before corona virus I had the opportunity to travel to Bratislava, Košice and Krakow. During the corona virus I had to stay at the dormitory, and was very happy for the opportunity to have a lunch and dinner in the dormitory canteen. In the end of my stay in Prešov I had the opportunity to visit Bardejov, Levoča, Spišské Podhradie, Spiš Castle and High Tatras. I really enjoyed the exhibition of the Museum of special education in Levoča, which was very interactive and I have learned a lot about the history of education of students with special needs in Slovakia. I am so excited about my Erasmus+ stay in Prešov, even during the difficult pandemic days. I appreciate the experience of comparing student life at different university, practicing my English with the professors and other foreign students and learning about different cultures. I lived in totally different climate, I saw different kinds of animals and I enjoyed breathtaking views in The High Tatras Mountains.

Suggestions to Slovak students at the Faculty of Education

In my opinion, it's worthy for Slovak students to come to the University of Crete in Rethimno for Erasmus+ study stay. The University of Crete has a campus in the town of Rethimno and in the town of Heraklion. The Department of Primary Education is in the town of Rethimno. The buildings of the university are very new and studying in Crete is free, without fees. The professors at the University of Crete have a huge library, where students can go to study or to borrow some books. This library has a lot of books in English and also you can find some books about Slovak and Czech issues. The University of Crete has a canteen that provides free food for the students and also there is a nice dormitory.

In the Crete there is always sunny, so you can enjoy the beaches and beautiful views all year long. Additionally the Erasmus+ students in the University of Crete can join in different excursions to some beaches and some archeological places. For example, some trips are in Preveli, Balos, Elafonisi, Knossos and Vai. Finally. In Rethimno you can walk everywhere and you can visit the whole island by bus. Looking forward to seeing you at the University of Crete.

Faculty of Primary Education, University of Crete, Rethimno

Beach of Elafonisi, Chania, Crete

Dimitra Daskalaki

University of Crete, Rethimno, Crete

Foto: Dimitra Daskalaki a PaedDr. Lucia Mikurčíková, Ph.D., BCBA

Čo je nové v našom „malom“ senáte?

Aj keď tento semester začal ako ostatné, neskončil tak. V senáte to ale žilo stále, bolo potrebné schváliť dokumenty pre ďalšie vzdelávanie a chod našej fakulty, a to:

- Schválenie návrhu informácie o prijímacom konaní na akademický rok 2020/2021 a podmienky prijatia na štúdium doktorandských študijných programov akreditovaných na Pedagogickej fakulte Prešovskej univerzity v Prešove;
- Schválenie návrhu dekanky Pedagogickej fakulty PU v Prešove na členov Disciplinárnej komisie PF PU Prešov;
- Schválenie návrhu Výročnej správy o činnosti PF PU v Prešove za rok 2019;
- Schválenie návrhu Informácie o prijímacom konaní na akademický rok 2021/2022 a podmienky prijatia na štúdium bakalárskych študijných programov akreditovaných na PF PU v Prešove.

Bc. Monika Slavkovská

akademický rok. S veľkým potešením vám chceme oznámiť, že sa nám podarilo urobiť aj online konkurz do našej Študentskej rady PF PU v Prešove, kde sme prijali dve nové členky: Miroslavu Pavúkovú (2DSPB1) a Stanislavu Dotkovú (3DPEB1). Chceme sa vám všetkým a otázky, ktoré ste nám posielali na našu e-mailovú. Aj napriek situácii, ktorá nás postihla, vieme, že spoločnými silami zvládneme akúkoľvek situáciu a ako tím vám kedykoľvek pomôžeme.

Sofia Michňáková

Foto: archív študentov PF PU v Prešove

Politico Studentus

ŠRPF v LS 2019/2020

Aj napriek situácii v letnom semestri 2019/2020 sme držali spolu a fungovali. Pre každého z nás bola situácia ohľadom Covid-19 nová, nikdy sme sa s ničím podobným nestretli. Ako sme pekne začali akademický rok v zimnom semestri 2019/2020, nakopnuté dobrou energiou a chuťou pracovať, toto nám narušilo plány, ale nevzdali sme sa a makali ďalej. Online hovory, príprava plánov na ďalší akademický rok, to všetko sme vyriešili, aj keď sme sa nemohli stretnúť v škole. Tešíme sa na nové akcie, ktoré pre vás pripravujeme na nasledujúci akademický rok. a d r e s u .

Činnosť AS PU v letnom semestri a. r. 2019/2020

Vážení pedagógovia a študenti PF, situácia ohľadom vírusu COVID-19, začiatkom letného semestra, zasiahla nás všetkých. Univerzita potrebovala flexibilne reagovať na novovzniknutú situáciu, prispôbovať sa podmienkam a opatreniam vydaných vládou SR a zároveň stále pokračovať vo výučbe. To viedlo k čiastočnej úprave harmonogramu akademického roka a formátu výučby z prezenčnej na dištančnú formu štúdia.

V dôsledku protiepidemiologických opatrení AS PU zasadal iba v mesiacoch máj a jún. Hlavnými bodmi stretnutí bol návrh na prerokovanie a schválenie Rozpisu rozpočtu PU za rok 2020, Štatútu Študentskej internátnej rady, Správy o činnosti AS PU za rok 2019, Ubytovacieho a domového poriadku ŠDJ a iné. Za významný pokladám podnet za študentskú časť AS, ktorá vyvolala diskusiu na tému nedostatočných kapacít miestností v priestoroch fakúlt univerzity. Aj keď sa prvotný návrh týkal len Fakulty manažmentu, postupne sa začalo uvažovať o reorganizovaní rozvrhu miestností viacerých fakúlt, aby výučba mohla prebiehať efektívne. Tieto zmeny sa môžu dotknúť rozvrhu študentov, ktorí by mohli po naplnení týchto zmien tráviť menej času na vyučovaní vo večerných hodinách. Rektor PU však dôrazne vyzdvihol vzájomnú „medzifakultnú“ výpomoc niektorých zamestnancov PU, ktorí si dokážu s prenechávaním kapacítne väčších miestností pre študentov s vyššou účasťou vyjsť už dlhodobo v ústrety. Návrhy na riešenie kapacít miestností sa môžu začať riešiť už počas zimného semestra akademického roka 2020/2021.

Dovtedy nám ostáva dúfať, že leto strávime v zdraví a na univerzitu sa vrátíme opäť v plnej sile.

Mgr. Peter Vatraľ

Vedecká skupina študentov počas korony

Obdobie letného semestra pre „našu“ Vedeckú skupinu študentov znamenalo prevažne možnosť pracovať na svojich osobných schopnostiach. Hoci nám v dôsledku koronakrízy nebolo umožnené stretávať sa, neznamenalo to úplne odlúčenie od školy. Mnohí z nás pracovali aj počas pandémie.

Študent Michal Sivák dostal ponuku stať sa asistentom poslanca NR SR a začal zastrešovať oblasť vzdelávania rómskych detí zo sociálne znevýhodneného prostredia. Pôsobil v relácii S vami doma (Tumenca khere), ktorá bola vzdelávacím programom pre rómsku menšinu. Ako sám tvrdí: „Som nesmierne vďačný za túto ponuku a poslanie, ktoré som dostal. Posunulo ma to po každej stránke, najmä byť chápavejším a hlavne rozumným“.

Veronika Tirpáková patrila medzi tých, ktorí videli, ako pôsobí panika na ľudí počas svojej brigády v obchodnom reťazci. „Vďaka našim mimickým vráskam okolo očí sme videli, ako sa jeden na druhého usmievame a týmto si dodávame odvalu a podporujeme sa“, opisuje situáciu v práci medzi kolegami.

Niektorí z nás využili túto príležitosť na sebarozvoj či otestovanie vlastných učiteľských schopností. Veronika Majdová počas koronakrízy pravidelne behávala a začala sa učiť taliančinu.

Katka Šetinová zastávala rolu matky a učiteľky v jednom, keď sa učila počas „korony“ doma so synom.

Ja som sa taktiež rozhodol vylepšiť svoje zručnosti, absolvoval som niekoľko online seminárov a raz som sa dokonca spojil so zakladateľom online platformy Zmudri, s ktorým som diskutoval o kvalite vzdelávania v oblasti rozvoja kritického myslenia na úrovni základných, stredných a vysokých škôl a o možnostiach ďalšej spolupráce v budúcnosti.

Mnohí z nás museli dokončiť svoju záverečnú prácu a pripravovať sa na štátnice či obhajoby. Bolo to náročné obdobie, ale ani to nám nevzalo chuť do ďalšej práce!

Tlkoť

Už sú to roky,
čo srdce začalo byť.
Až teraz sa pýtam
na zmysel jeho tlkotu.
Medzi riadkami čítam
zmysel života.

Slová sa pominú,
šance nevrátia.
Miznutie okamihu,
krátke objatia
bez slov.

Prázdne izby,
prázdne slová
prázdne...

a predsa tlkoce.

Miroslava Ilečková

Anglicko-slovenský a slovensko-anglický slovník aplikovanej behaviorálnej analýzy

Lucia Mikurčíková – Ivana Trellová – Zuzana Maštenová

Anglicko-slovenský a slovensko-anglický slovník aplikovanej behaviorálnej analýzy (ďalej slovník) obsahuje základné termíny z oblasti behaviorálnej analýzy ako vedy o správani. Ambíciou prekladového terminologického slovníka bolo autorkami zdokumentovať a zjednotiť sémantiku odborných termínov používaných v aplikovanej behaviorálnej analýze z anglického jazyka a tým umožniť jednoznačné a zrozumiteľné využívanie slovenskej terminológie v tejto oblasti v každodennej praxi. Zároveň môže byť slovník nápomocný pri realizácii výskumnej a publikačnej činnosti v behaviorálnej analýze. Slovník obsahuje viac ako 900 najpoužívanějších termínov. V tejto podobe je určený predovšetkým behaviorálnym analytikom a ďalším odborníkom rôznych pomáhajúcich profesií, ktorí pri svojej práci využívajú poznatky z aplikovanej behaviorálnej analýzy, ale aj študentom aplikovanej behaviorálnej analýzy, pedagogiky, špeciálnej pedagogiky, liečebnej pedagogiky, psychológie či sociálnej práce.

A toto si už
prečítal?

Inovatívna kultúra učiacej sa školy

Valentína Šutáková – Janka Ferencová – Lenka Rovňanová

Publikácia sa zaoberá školou ako organizáciou a jej kultúrou, presnejšie inovatívnou kultúrou školy, jej obsahom i procesom jej tvorby. Súčasná spoločnosť, ktorá sa rýchlo mení a transformuje na spoločnosť informačnú, sa premieta a je tesne previazaná so zmenou organizácií, o ktorých je možné hovoriť ako o organizáciách informačnej spoločnosti. Uvedené platí aj pre školu. Všeobecne je však práve paradoxne škola ponímaná ako inštitúcia, ktorá akoby zmenám odolávala. To sa negatívne odráža na jej fungovaní, výsledkoch a efektoch školskej edukácie. Zámerom publikácie je popísať možnosti kreovania inovatívnej kultúry školy na príklade škôl, ktoré úspešne zmenou prešli, systematicky a komplexne zavádzajú efektívne inovácie

a v súčasnosti šíria svoje skúsenosti ďalším školám, ich manažmentu i učiteľom v snahe vybudovať sieť inovatívnych škôl, ktorých ponuka zodpovedá potrebám doby i jej hlavných aktérov – žiakov, učiteľov i rodičov. Výskum odhalil reálny stav skúmaných škôl na Slovensku, ktorý svedčí o dominancii kultúry orientovanej na výkon a výsledky, menej na inovácie či experimentovanie v prostredí škôl. Zároveň sme však prostredníctvom prípadových štúdií chceli poukázať na to, že aj na Slovensku existujú školy, ktoré sú inovatívne a fungujú ako učiace sa organizácie, v ktorých dominantnými hodnotami sú spoločná vízia, jasne nastavené princípy, pravidlá, normy správania, spolupráca, otvorená komunikácia, angažovanosť,

učenie sa, profesijný rast, inovácie a proaktivita.

Motorické predpoklady detí v kontexte predprimárneho a primárneho vzdelávania

Ingrid Ružbarská

Vysokoškolská učebnica je primárne určená pre študentov študijného odboru Predškolská a elementárna pedagogika (Študijné programy: Predškolská a elementárna pedagogika, Učiteľstvo pre primárne vzdelávanie, Predškolská pedagogika) dennej a externej formy. Tento študijný materiál bude odporúčaný a prínosný aj v rámci rôznych foriem postgraduálneho a kontinuálneho vzdelávania učiteľov, vychovávateľov, trénerov, ako aj odbornej komunity, ktorá sa podieľa na telovýchovnej a športovej edukácii populácie detí predškolského a mladšieho školského veku. Vysokoškolská učebnica je orientovaná na aktualizáciu, systematizáciu základných pojmových oblastí predprimárnej a primárnej telesnej a športovej výchovy. Spracovaním relevantných tém s akcentom na vstupné motorické determinanty edukácie detí tento učebný materiál ponúka moderné a inovatívne prístupy a koncepty pedagogického nazerania na predmetnú vzdelávaciu oblasť.

MOTORICKÉ PREDPOKLADY DETÍ V KONTEXTE PREDPRIMÁRNEHO A PRIMÁRNEHO VZDELÁVANIA

Ingrid RUŽBARSKÁ

Predšovská univerzita v Prešove
Pedagogická fakulta

Pedagogika Márie Montessoriovej z pohľadu teórie a praxe

Matej Slováček – Monika Miňová

Pedagogika Márie Montessoriovej z pohľadu teórie a praxe prináša teoreticko-praktický pohľad na spôsob rozvíjania detskej osobnosti, možnosti aplikovania montessori pedagogiky v škole aj doma. Publikácia systematicky orientuje odborníka aj laika vo „svete montessori“. Je určená pedagógom, vychovávateľom, psychologom, detským lekárom a sestrám, rodičom i starým rodičom, a všetkým, ktorí sa o uvedení problematiku zaujímajú, alebo sa chcú zaujímať. Publikácia analyzuje montessori pedagogiku aj z pohľadu najaktuálnejších tém ako neuropedagogika, autoregulatívne učenie, manažment či terapia hrou. Súčasťou knihy sú aj praktické inšpirácie pre prácu s montessori materiálom.

PEDAGOGIKA MÁRIE MONTESSORIOVEJ Z POHĽADU TEÓRIE A PRAXE

Matej SLOVÁČEK, Monika MIŇOVÁ

Rokus

Reflexia o postave so znevýhodnením v literatúre pre deti a mládež III (O emocionálnom prežívaní inakosti rómskych postáv)

Bibiána Hlebová

Vedecká monografická práca sa zaoberá problematikou špecifického obrazu identity a tvorby Rómov v slovenskej literatúre pre deti a mládež, ako aj reflexiou detskej rómskej postavy so sociálnym znevýhodnením a emocionálnom prežívaní inakosti. Emocionálny svet detskej (chlapčenskej a dievčenskej) rómskej postavy so sociálnym znevýhodnením sa interpretuje vo vybraných textoch v tvorbe rómskych i nerómskych autorov – Jakubko (1959) od slovenskej autorky H. Zelinovej, Vtáčatko Koráločka/Čirikloro Mirikloro (1996) od slovenskej autorky D. Hivešovej-Šilanovej, Biely Cigánik (1970) od macedónskeho autora V. Podgoreca, Katka z poslednej lavice (1979) od maďarskej autorky M. Halasiovej, Katici (1977) od švédskej rómskej autorky K. Taikonovej, Príbehy svätené vetrom s podtitulom O cigánskej duši (2004) od slovenského rómskeho autora L. Didiho, a to v kontexte genderovej, kultúrnej a sociálnej odlišnosti, intenzívneho vnímania dôsledkov sociálneho hendikepu a inakosti (rómsky pôvod), chudoby, krivdy, nespravodlivosti, rasovej diskriminácie či absencie statusu detstva. Poznanie identity Rómov, jej špecifik a životnej filozofie v tvorbe rómskych i nerómskych autorov bolo spoločným východiskom pri autentickom umeleckom stvárnení prežívaných emócií detí a dospelých postáv z rómskeho etnika žijúceho v sociálnej chudobe a predsudkoch zo strany majoritnej spoločnosti, čo môže byť vhodným prostriedkom k realizácii školskej a sociálnej inklúzie rómskej minoritnej skupiny do majoritnej spoločnosti.

*Reflexia o postave
so znevýhodnením
v literatúre pre deti a mládež III*
(O emocionálnom prežívaní inakosti rómskych postáv)

Bibiána Hlebová

Syndróm profesionálneho vyhorenia u učiteľov v materskej škole

Agata Fijałkowska-Mroczek – Anna Klim-Klimaszewska – Mária Podhájecká

Monografia sa zameriava na predchádzanie syndrómu profesionálneho vyhorenia u učiteľov materských škôl v Poľsku a na Slovensku. Existuje veľa výskumov týkajúcich sa profesionálneho vyhorenia u učiteľov, napriek tomu je málo z nich venovaných povolaniu učiteľa materskej školy. V monografii je prezentovaný výskum, ktorý poukázal na prítomnosť syndrómu profesionálneho vyhorenia aj v profesii učiteľov materských škôl. V snahe pomôcť a podporiť učiteľov materských škôl bol vytvorený profylaktický aktivizačno-relaxačný program na predchádzanie profesionálneho vyhorenia u učiteľov materských škôl.

SYNDRÓM
PROFESIONÁLNEHO VYHORENIA
U UČITEĽOV V MATERSKEJ ŠKOLE

Agata Fijałkowska-Mroczek
Anna Klim-Klimaszewska
Mária Podhájecká

Slovník pôvodnej a prekladovej literatúry pre deti a mládež s témou ľudského znevýhodnenia na Slovensku (1850 – 2020)

Zuzana Stanislavová (ed.)

Slovník pôvodnej a prekladovej literatúry pre deti a mládež s témou ľudského znevýhodnenia na Slovensku (1850 – 2020), ktorý zostavila Zuzana Stanislavová, je hlavným informačným zdrojom, anotovanou bibliografiou, žánrovo i tematicky pestrých kníh pre deti a mládež s tematikou ľudského znevýhodnenia/hendikepu (pôvodnej i prekladovej tvorby) vydaných na Slovensku od polovice 19. storočia po súčasnosť. Publikácia je databázou textov poskytujúcich pedagógom, knižničným pracovníkom, rodičom i mladým čitateľom základnú informáciu o knihách na danú tému. V úvode publikácie je zoznam hesiel podľa autora a zoznam hesiel podľa diela. Slovník sa skladá z hesiel radených abecedne podľa autorov. Každé heslo má jednotnú štruktúru a jeho jadrom je interpretačno-informačný text o danom diele a vekové odporúčanie. V závere publikácie sú registre: register podľa typu znevýhodnenia, žánrový register a vekový register.

Slovník

pôvodnej a prekladovej literatúry pre deti a mládež s témou ľudského znevýhodnenia na Slovensku (1850 – 2020)

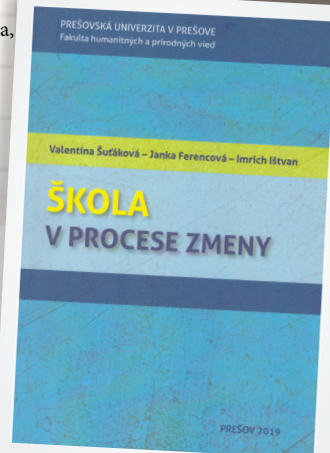
Zuzana Stanislavová (ed.)

Prešovská univerzita v Prešove
2020

Škola v procese zmeny

Valentína Šuťáková – Janka Ferencová – Imrich Ištvan

Zámerom publikácie je popísať procesy zmeny a inovácií v prostredí školy s dôrazom na faktory, ktoré tieto procesy sprevádzajú, podporujú alebo brzdia. Ide predovšetkým o formovanie kultúry školy, jej základných hodnôt a noriem správania, ktoré sú orientované na rozvoj a inovácie, na proaktívny prístup škôl voči meniacemu sa prostrediu mimo školy i vo vnútri školy. Dnešní žiaci sú iní, majú svoje potreby, záujmy, ale i oni vnímajú, že ak chcú v živote uspieť a byť pripravení pre budúcnosť, musia byť vybavení nielen určitým systémom vedomostí, zručností a schopností, ale zároveň potrebujú mať rozvinuté kompetencie pre život s dôrazom na kompetencie k celoživotnému vzdelávaniu a učeniu sa. Aby škola dokázala reagovať na tieto požiadavky, musí sa sama stať miestom, kde sa učia nielen žiaci, ale aj samotní učitelia a ďalší pedagogickí a odborní zamestnanci. Zároveň by škola mala byť miestom, kde žiaci i učitelia chodia radi, cítia sa bezpečne, navzájom spolupracujú na efektívnom plnení nastavených cieľov a spoločnej vízií.

Zněvýchodněný žák. Deficity dílčích funkcí a oslabení kognitivního výkonu

Milan Valenta – Lenka Morávková Krejčová –

Bibiána Hlebová a kol.

Zámerom publikácie je popísať procesy zmeny a inovácií v prostredí školy s dôrazom na faktory, ktoré tieto procesy sprevádzajú, podporujú alebo brzdia. Ide predovšetkým o formovanie kultúry školy, jej základných hodnôt a noriem správania, ktoré sú orientované na rozvoj a inovácie, na proaktívny prístup škôl voči meniacemu sa prostrediu mimo školy i vo vnútri školy. Dnešní žiaci sú iní, majú svoje potreby, záujmy, ale i oni vnímajú, že ak chcú v živote uspieť a byť pripravení pre budúcnosť, musia byť vybavení nielen určitým systémom vedomostí, zručností a schopností, ale zároveň potrebujú mať rozvinuté kompetencie pre život s dôrazom na kompetencie k celoživotnému vzdelávaniu a učeniu sa. Aby škola dokázala reagovať na tieto požiadavky, musí sa sama stať miestom, kde sa učia nielen žiaci, ale aj samotní učitelia a ďalší pedagogickí a odborní zamestnanci. Zároveň by škola mala byť miestom, kde žiaci i učitelia chodia radi, cítia sa bezpečne, navzájom spolupracujú na efektívnom plnení nastavených cieľov a spoločnej vízií.

